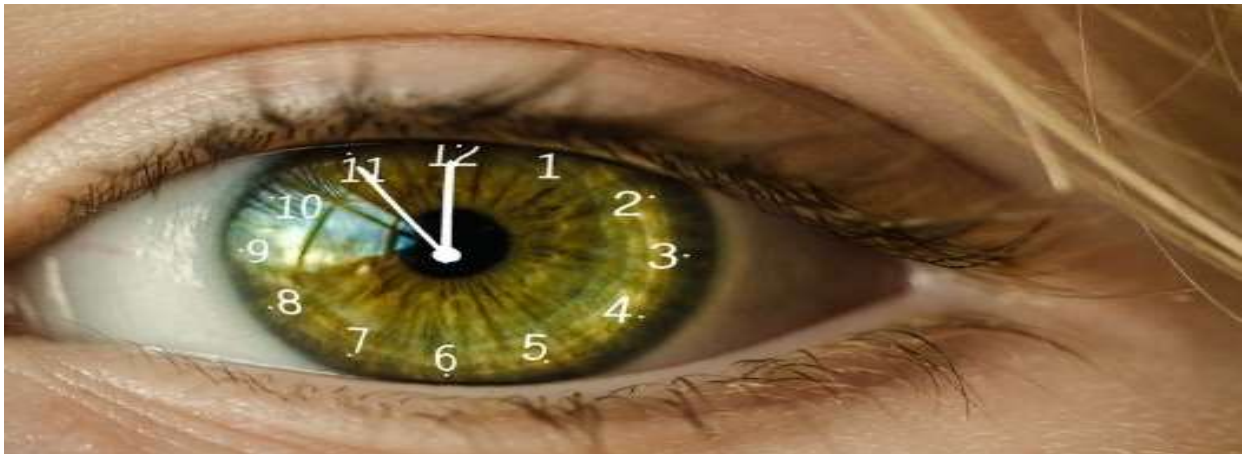

Årsrapport 2024 från Nyhetsrapporteringen om Klimatkrisen

Mänsklig överlevnad ännu inte hett nog för media

"Vi borde prata om det varenda dag på samma sätt som vi pratar om gängkriminalitet, vi pratar om inflation, vi pratar om krig i världen varenda dag. Det här är den existentiella krisen vi har- det är den absolut viktigaste utmaning av de alla och ändå så pratar vi för sällan om det."

/Johan Rockström, professor i miljövetenskap vid Stockholms universitet och chef för Potsdam Institute for Climate Impact Research i TV4 Morgon 17/10 2024

"In 2025, countries must put the world on a safer path by dramatically slashing emissions, and supporting the transition to a renewable future. It is essential — and it is possible. Even in the darkest days, I've seen hope power change. I see hope in activists — young and old — raising their voices for progress."

/António Guterres, FNs generalsekreterare

EKOT.
sverigesradio

Rapport

4
NYHETERNA

Nyhetsrapporteringen om klimatkrisen:

Vi är ett ideellt initiativ som granskat Ekot 17:45, Rapport 19:30 och TV4 Nyheterna 19:00 på samma sätt i tre år. Tyvärr är det fortsatt förvånansvärt sällan som nyheter om klimat, miljö och artdöd hamnar som rubriker i sändningarna från dessa svenska riksmedier. Det liksom den ringa tid som ges åt dessa nyheter samt vetenskapliga fakta är som om klimatkrisen inte finns. Inte heller finns det just någon kritisk granskning av svensk klimatpolitik. Var finns de rejäla "klimatgräven"?

Om klimatkrisen finns mängder med fakta som presenteras kontinuerligt i rapporter av NOAA, Copernicus, IEA och internationella media som The Guardian och som vi länkar på vår Facebooksida (<https://www.facebook.com/profile.php?id=100080123970095>) Men få av dessa uppmärksammas eller sätts i ett sammanhang med bra förklaringar av var i krisen vi är nu, vart vi är på väg och hur snabbt det går. Det är också sällan som klimatkris och artdöd är med bland sändningarnas rubriker.

Vi behöver öka klimatmedvetandet hos allmänheten och då är journalistkåren nödvändig för att öka informationen om klimatkrisen samt den kritiska granskningen av politik och företag. SVTs undersökning som visar att 77 procent av allmänheten inte vet om innebörden av att utsläppen är ackumulerade är ett tydligt tecken på det.

Både Ekot 17:45, Rapport 19:30 och TV4 Nyheterna 10:00 har minskat sin tydliga rapportering om klimatkris, miljö och biologisk mångfald

Noteras kan att både SR och SVT miste sina klimatkorrespondenter under året.

Vi hoppas att denna rapport kan leda till diskussion om hur media bör förhålla sig till läget vi befinner oss i - den största utmaningen människan någonsin har erfarit!

Våra önskemål:

- ★ Samtliga redaktionsmedlemmar behöver ha tillräckliga baskunskaper om klimatkrisen och förlusten av den biologiska mångfalden.
- ★ Behandla klimatkrisen och artutrotningskrisen som kriser. Tala klarspråk – hjälp allmänheten att förstå att de angår oss alla och att vi alla kan vara en del av lösningen.
- ★ Tids- och rättvisaspekterna måste finnas med i rapporteringen liksom en förståelse för vad 1,5 respektive 2, 3 och 4 graders uppvärmning innebär i realiteten.
- ★ Låt nyhetsrapportering om ekonomi exempelvis genomsyras av dessa frågor då allt som sker i vår omvärld påverkas av klimatförändringarna.
- ★ Granska politiken. Ge inte falskt hopp genom att peka på orealistiska och otillräckliga tekniska lösningar.
- ★ Ta hjälp av experter och låt dem förklara skeenden, såsom det görs i så många andra sammanhang.
- ★ Inspireras av fransk public service som förlängt sina vädersändningar för att kunna utbilda om klimatförändringarnas påverkan på vädret - med hjälp av klimatforskare.

/Nyhetsrapporteringen om klimatkrisen

Vilka granskas?

Vi har valt att granska nyhetssändningarna från Ekot 17.45, TV4 19.00 och Rapport 19.30. Vi följer också vissa andra inslag samt vad som publiceras i Sverige och internationellt. Där följer vi speciellt The Guardian som samlar allt om klimat och miljö på dedikerade sidor. I Sverige har DN infört ett liknande upplägg med: Klimatet just nu.

Det vi då hittar som är viktigt för klimat och miljö länkar vi i våra rapporter och på vår Facebooksida. Ur denna granskning kan vi indikera både vad som rapporteras och vad som missas. Några viktiga länkar från 2024 listas senare i denna årsrapport.

Definition av uppdelning av nyhetsinslag:

Tydlig rapportering: rapportering som signalerar det akuta läget för klimatet, den biologiska mångfalden eller andra miljökriser. Det framgår tydligt att vi befinner oss i en tid av miljökriser och behöver agera på dessa. Tydlig granskning av exempelvis företags och politiska besluts klimatpåverkan. För att ett inslag om klimatet ska klassas som tydligt ska ordet "klimat" nämnas.

Mindre tydlig rapportering: rapportering om klimatet och miljön, men där det inte framgår hur akut läget är. Rapporteringen om lösningar/teknisk utveckling som underlättar omställningen utan att det framgår hur bråttom det är/vad som krävs för att vända utvecklingen. Okritisk granskning/intervjuer med politiker och företag om klimat/miljöfrågor.

Övrig rapportering: rapportering som skulle kunnat handla om klimatet eller miljön men där man inte drar paralleller till klimatet/miljön. Exempelvis rapportering om översvämningar eller orka utan att man nämner klimatförändringarna. Eller att man rapporterar om bränslepriser eller konsumtion utan att klimatet eller våra planetära gränser nämns/begrundas/relateras.

Hur många minuter fick klimatkrisen 2024?

- Ekot 17:45: 51 minuter av 6730 minuters sändningstid (0,75%)
- TV4 19:00: 146 minuter av 6240 minuters sändningstid (2,35%)
- Rapport 19:30: 170 minuter av 8510 minuters sändningstid (2,0%)

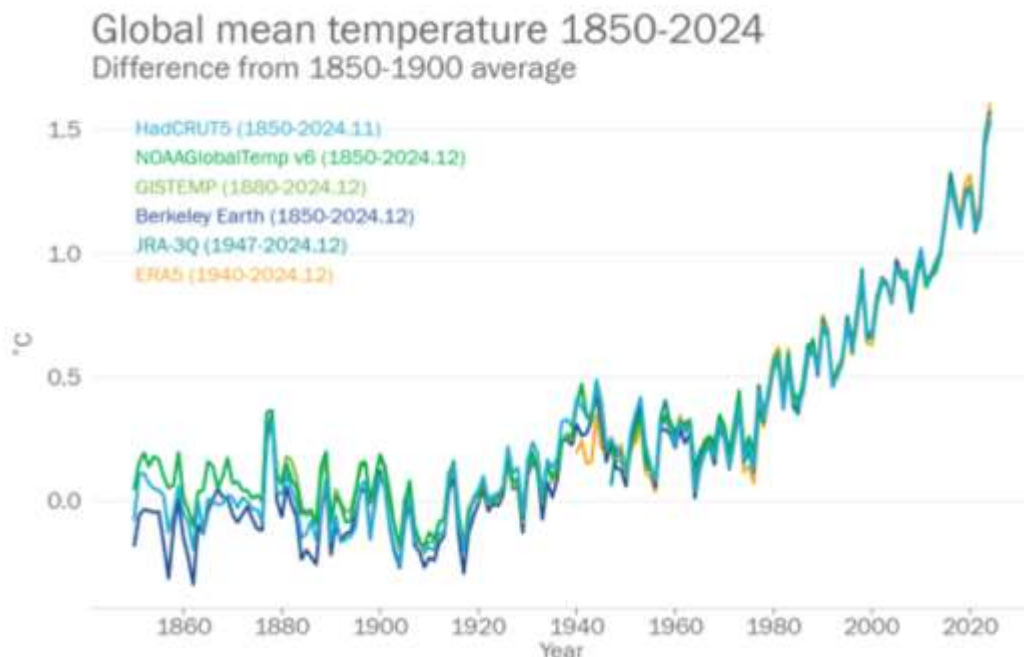

Blå: Tydlig rapportering om klimat, miljö och biologisk mångfald.

Orange: Mindre tydliga nyheter om klimat, miljö, biologisk mångfald och alla andra nyheter med noll koppling till kriserna.

Fråga: Står detta i proportion till följande: *“The top ten 10 hottest years on record have happened in the last 10 years, including 2024. This is climate breakdown — in real time. We must exit this road to ruin — and we have no time to lose (Dec 2024)*

ANTÓNIO GUTERRES, UN Secretary-General

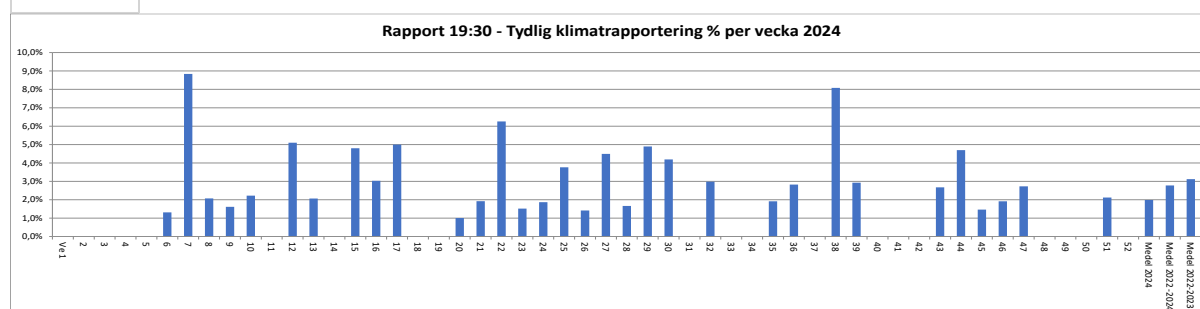
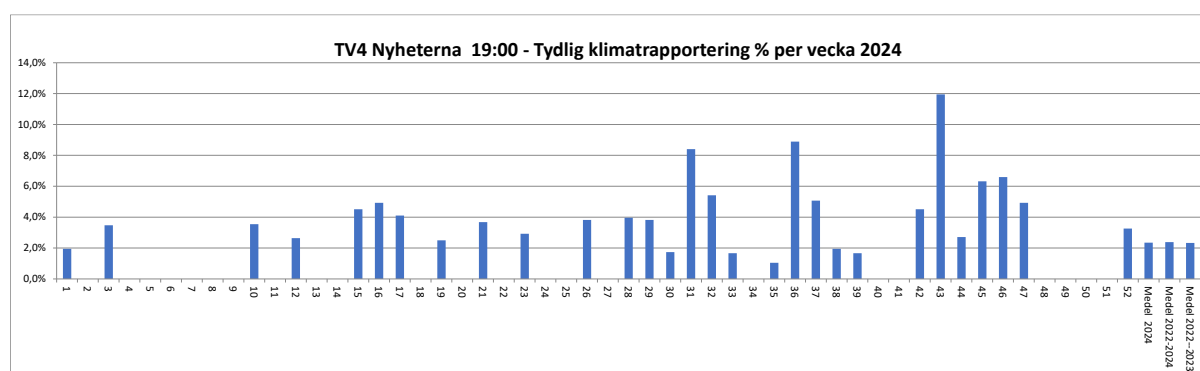
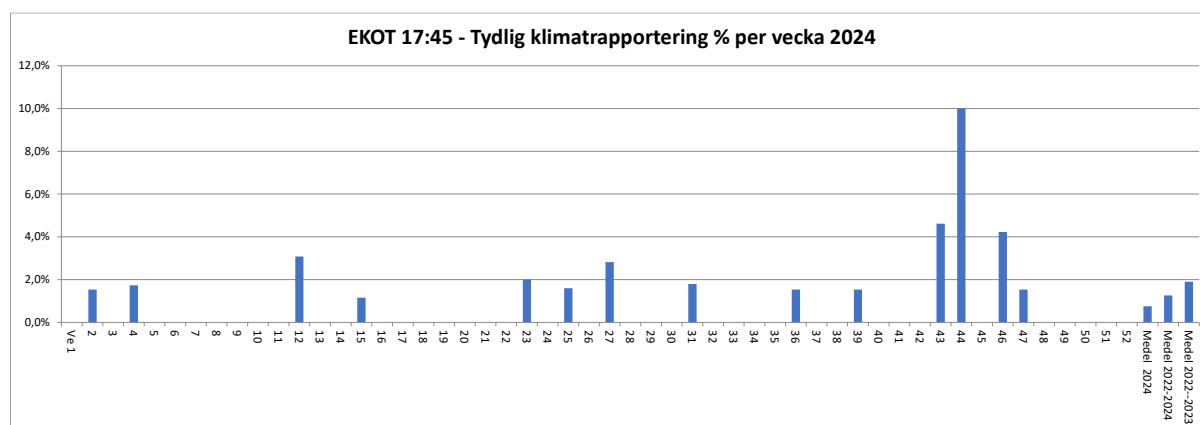
Källa: <https://wmo.int/news/media-centre/wmo-confirms-2024-warmest-year-record-about-155degc-above-pre-industrial-level>

Hur förändrades rapporteringen under 2024?

Rapporteringen om klimat och miljö varierar veckovis beroende på nyhetsflödet och medieintresse vilket syns i vår statistik där vissa veckor har nollats helt.

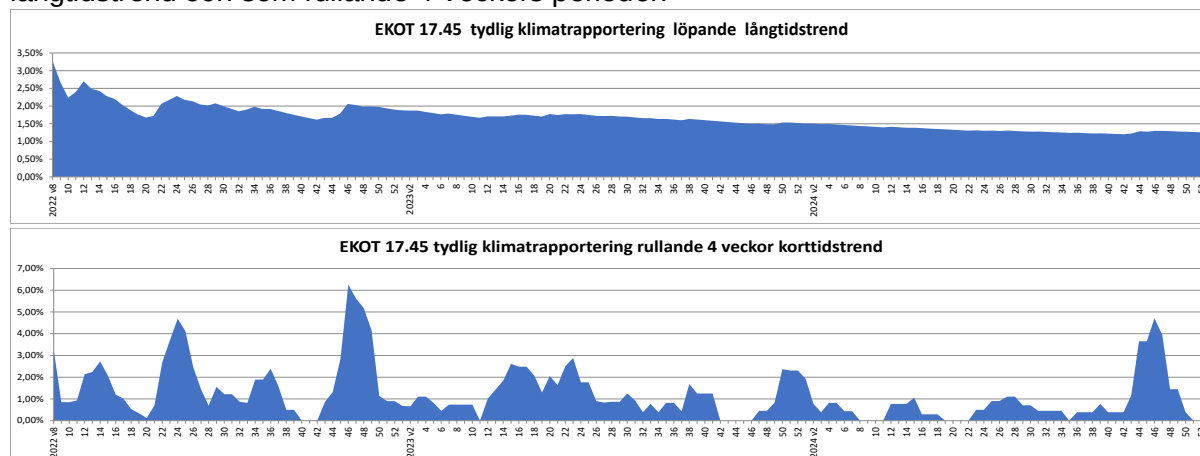
Under detta år 2024 har tydlig nyhetsrapportering om klimat & miljö minskat i alla tre studerade media till andelen för Ekot 17:45 (0,75%), TV4 Nyheterna 19:00 (2,35%), Rapport 19:30 (1,99%).

De sista veckorna 48 - 52 detta år med värmerekord och stark expertkritik av den svenska miljö och energipolitiken med ökande svenska utsläpp samt misslyckade COP-möten borde ha givit en ökad rapportering. Men det blev ytterligare en minskning för Ekot 17:45 (0,0%) och Rapport 19:30 (0,4%) och TV4 Nyheterna 19:00 (0,7%). Det är anmärkningsvärt att Ekot nollat klimatet vecka 48 – 52.

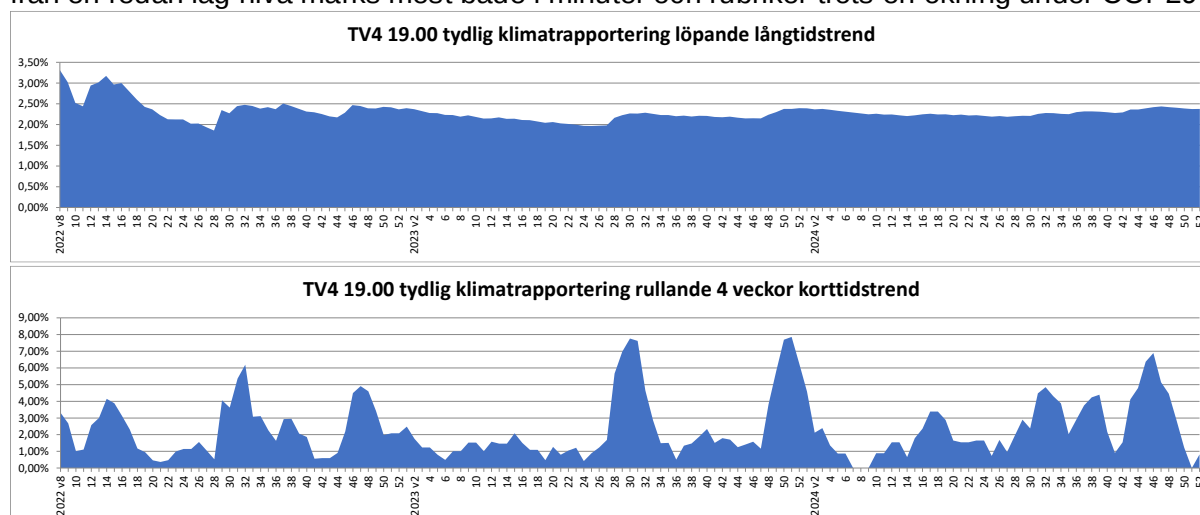

Rapportering om klimatkrisen 2022 – 2024

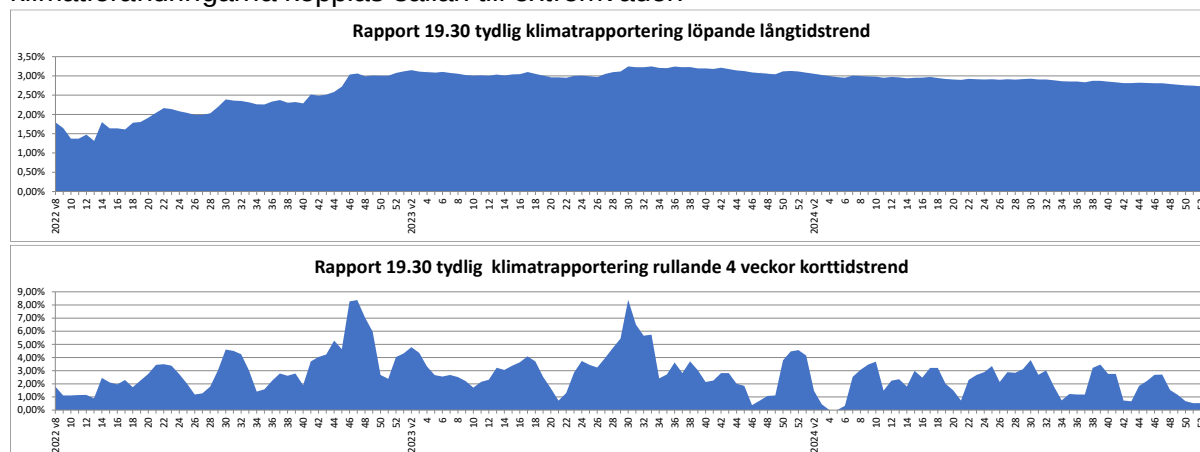
Som medel mellan vecka 5 2022 till vecka 52 2024 har den procentuella tydliga rapporteringen varit: Ekot 17:45 (1,26%), TV4 Nyheterna 19:00 (2,38%), Rapport 19:30 (2,78%). Rapporteringen varierar vilket syns i vår statistik som nedan redovisas både som långtidstrend och som rullande 4-veckors perioder.

Ekot är den rikstäckande nyhetsförmedling där den minskade klimatrapporteringen 2024 från en redan låg nivå märks mest både i minuter och rubriker trots en ökning under COP29.

TV4-nyheterna visar en konstant låg rapportering något högre än Public Service. Men klimatförändringarna kopplas sällan till extremväder.

Rapport har en kraftigt vikande andel klimatrapportering från 3,1% 2022 - 2023 till 0,4% vecka 48 - 52.

Fokusord andra halvåret vecka 27 - 52

På vår Facebooksida "Nyhetsrapporteringen om klimatkrisen" anges för varje vecka resultatet av vår analys där hela texten anges för inslag med tydlig och mindre tydlig rapportering. Ur dessa inslag räknar vi hur många som inkluderar ett mindre antal fokusord enbart för att ytterligare kunna fastställa vad som tas upp och inte i nyhetsrapporteringen. Det här är resultatet för vecka 27 till vecka 52 2024 om klimatkris och klimatförändringar:

Fokusord	TV4	Ekot	Rapport
Klimatkris	2	0	5
Klimatförändringar	26	16	25
Planetära gränser	0	0	0
Klimataktivist	5	0	3
Greta Thunberg/FFF	0	0	0

Den svenska regeringen har fortsatt med åtgärder som bl.a. ökar utsläppen och minskar anslagen till miljön. Hur ofta de nämns i klimatrelaterade inslag framgår här:

Namn	TV4	Ekot	Rapport
Krister	1	0	0
Busch	3	0	4
Pourmokhtari	11	5	16

Vi har även räknat med inslag med information som "TV4- nyheterna har sökt energi och näringslivsminister Ebba Busch och klimat och miljöminister Romina Pourmokhtari som båda har avböjt att ställa upp på intervjuer idag". "Klimat och miljöminister Romina Pourmokhtari har avböjt att kommentera." "Vi har sökt miljöministern Romina Pourmokhtari som inte haft möjlighet att kommentera kritiken under dan".

Vi tycker att det är anmärkningsvärt att landets statsminister inte finns med i rapporteringen.

Hur ser framtiden ut?

Ingen kan såklart veta hur framtiden ser ut men hur stor andel av svenskarna vet hur prognoserna för den globala uppvärmningen ser ut och hur det förväntas påverka oss i Sverige och globalt? Det vet inte vi men vi skulle önska att myndigheter och/eller medier tog reda på det.

Enligt den senaste Emission gap report står det att vi är på väg mot 2.6-3.1 graders global uppvärmning inom detta århundrade. Vi skulle säga att medier och myndigheter har ett stort ansvar i att få ut denna information inklusive vad som krävs av oss för att stävja klimatkrisen och artdöden.

<https://www.unep.org/resources/emissions-gap-report-2024> *"The report looks at how much nations must promise to cut off greenhouse gases, and deliver, in the next round of Nationally Determined Contributions (NDCs), due for submission in early 2025 ahead of COP30. **Cuts of 42 per cent are needed by 2030 and 57 per cent by 2035 to get on track for 1.5°C.** A failure to increase ambition in these new NDCs and start delivering immediately would put the world on course for a temperature increase of 2.6-3.1°C over the course of this century. **This would bring debilitating impacts to people, planet and economies.**"*

Hur många gånger har dessa prognoser om ca 3 grader till 2100 nämnts under 2024?:

Ekot 17:45: 2

Rapport 19:30: 3

TV4 19:00: 0

2023 räknade vi istället sändningstid för Emission gap report och liknande rapporter:

Rapport 19.30: 45 sekunder

TV4 19.00: 0 min

Ekot 17.45: 2 min 20 sekunder.

2022: Rapport 19.30: 13 min av total sändningstid på 10 725 minuter

TV4 19.00: 16 min av total sändningstid 7 800 minuter

Ekot 17.45: 9 min av total sändningstid på 8 450 minuter.

Hinner människor uppfatta detta? Att det är världens viktigaste nyhet?

Övriga SVT inslag andra halvåret vecka 27 - 52

Genom en Googlesök för denna tidperiod på ordet "klimatkris" fick site: www.svt.se 4 träffar där ordet fanns med i inslagen med dessa rubriker:

Ministerns uppmaning trots klimatkrisen: "Uteslut inte flyget" (1/12)
Populärt att flyga bland riksdagsledamöter (3/12)
Pristagare från Jönköpings län hyllas av Smålands akademi (4/11)
Förslag om att slopa grönbeteskrav: "Hämmar utvecklingen" (29/8)

"Växthusgas" fanns med 6 gånger och "Global uppvärmning" fanns med 9 gånger. Däremot så fanns "Grön omställning" med hela 157 gånger i Googlesök men där det mesta handlade om "Northvolt" med rubriker som "Håller en grön bubbla på att spricka?"

Under samma period fanns ordet "Trump" med 7520 gånger, "krig" 4970, "Netanyahu" 1540, "terror" 1260, "Nato" 1040, "kärnkraft" 551 och "gäng" 513 gånger på site: www.svt.se.

Av regering och politiker fanns Ulf Kristersson med 2200 gånger, Ebba Busch med 1100 gånger, Pourmokhtari 354, Gunnar Strömmer 315, Jimmie Åkesson 275, Magdalena Andersson 167 där "lotteriskandalen" dominerade med 49 inslag, Amanda Lind 66, Daniel Helldén 48. Sveriges internationellt kände klimatexpert Johan Rockström fanns med 3 gånger.

Rubriker Ekot 2024

Eftersom Ekot 17:45 har den absolut lägsta rapporteringen om klimatet, av de nyhetssändningar vi följer, så har vi även analyserat rubrikerna för alla dagliga sändningar av Ekot från 6:00 till 22:00 på vardagar och 8:00 till 22:00 på helger vilket blir 40 rubriker per vecka. Rubricerade huvudnyheter på alla Ekots sändningar måndag 5 februari - söndag 29 december var totalt 47 x 40 = 1880.

Med en enkel sökning på vilka ord som ingick i rubrikerna så blev resultatet; "Klimatkris" nådde aldrig dessa rubriker (0/1880). Inte heller Global uppvärmning (0), Extrem temperatur (0), Miljöproblem (0), Fossil (0), Olja (0), Växthusgas (0), Koldioxid (0), Växthuseffekt (0) Förnybar (0), Hållbar (0), Biologisk mångfald (1) då 2 november Ekot 16:45 hade rubriken "FN-toppmötet om biologisk mångfald avbrutet".

Ordet "Klimat" ingick i 20 varierande sammanhang där de flesta syftade på klimatmöte. Men "klimatkris" nämndes som sagt aldrig. Ordet "klimatförändring" fanns i en, 27 augusti; "Forskning på svenska glaciärer ska ge kunskap om klimatförändringar på Mars". Men ska klimatförändringar på mars räknas? Nja! "Klimatkrisen är en blind fläck utan något "gräv" i den fossila ekonomin.

Så när klimat och miljö nollades vad handlade då dessa rubriker för Ekot om? "Mycket var om krigen i Ukraina och Mellanöstern. Men det ockuperade Palestina eller palestinier nämndes inte heller trots att fler än 40 000 dödats och väldigt många skadats av israeliska bomber varav många barn medan miljoner är på flykt. Istället hamnar detta på topplistan:

Rubriker med *Terror*, *Skjutning*, *Sprängning*, *Brott* var totalt (130) medan *Israel* (90), *Gaza* (59) men *Palestina* endast (3). *Trump* (54) och *Ukraina* (49) fanns också med i toppen.

Påverkan av opinionen

Det som rapporteras men även det som inte rapporteras i nyheterna påverkar opinionen och därmed politiken. Detta gäller även vetenskapliga fakta. Ökande koncentrationer av växthusgaser leder till global uppvärmning som ger extremväder och artdöd är en verklighet. Det är inte politiska åsikter utan vetenskapliga fakta. Att inte ta ställning mellan fakta och politiserade åsikter är också att ta ställning. Dessutom minskas klimatrapporteringen i flera nyhetskanaler. Samtidigt så rapporteras om hot även mot klimatjournalister som vågar förmedla fakta. Vilket tyvärr ytterligare kan begränsa rapporteringen. Internationell media som Guardian har valt att trots detta ge en bred rapportering av klimatnyheter och fakta.

Miljöorganisationer, FN-organ och klimataktivister saknas nästa helt i studerade nyhetskanaler. Högerpopulism driver klimatförnekande åtgärder vilket vi nu ser i Sverige och som den återvalde Trump nu gör. Och tyvärr har opinionen i flera länder styrts av detta och inte fakta vilket också driver en ökad polarisering. Spanien drabbades 2024 av hetta och förödande översvämningar men ändå attraherar det svenskar. Kalifornien i USA har drabbats allt av extrema temperaturer, torka och just nu de vindar som driver bränderna i Los Angeles. Men som där brändernas omfattning generellt ökat de senaste åren.

YALE i USA publicerade 20/9 2024 en studie om att extrema väderhändelser gör väljarna mer medvetna om klimatförändringarna men detta varierar stort mellan väljargrupper; <https://sigmaearth.com/has-extreme-weather-made-voters-in-us-care-more-about-climate-change/> Denna har ökat från 28% 2017 till 37% 2024. Nästan hälften av väljarna säger att klimatåtgärder är nödvändiga att ge ett bättre liv för barn och barnbarn. Medias roll och vikten av "Attribution" som knyter extrema händelser till klimatförändringar beskrivs för USA. Naturvårdsverket redovisar <https://www.naturvardsverket.se/om-oss/aktuellt/nyheter-och-pressmeddelanden/2025/januari/svenskarna-positiva-till-atgarder-for-att-bromsa-klimatforandringen/> rapporten "Allmänheten om klimatet" som mäter allmänhetens kunskap och attityder till klimatfrågor i Sverige sedan 2002 till 2024.

Hitta vetenskapliga fakta att rapportera

Det är naturligtvis en svår journalistisk uppgift att leta, hitta och förmedla fakta om vår eskalerade klimatkris. Men det är nödvändigt att kunna göra detta inte bara som enstaka händelser utan också i ett större sammanhang. Vi ser nu en ökande halt växthusgaser i atmosfären där den koldioxid som stannar kvar längst inte bara ökar i koncentration utan ökningstakten ökar. Det är detta som genom växthuseffekten värmer vår jord.

IPCC rapporten har uppdaterats fler gånger. Nu väntar vi på den sjunde.

Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) Assessment Report

- First Assessment Report (presenterades i Sundsvall 1990)
- Sixth Assessment Report (presenterades i flera delar 2021 – 2023)

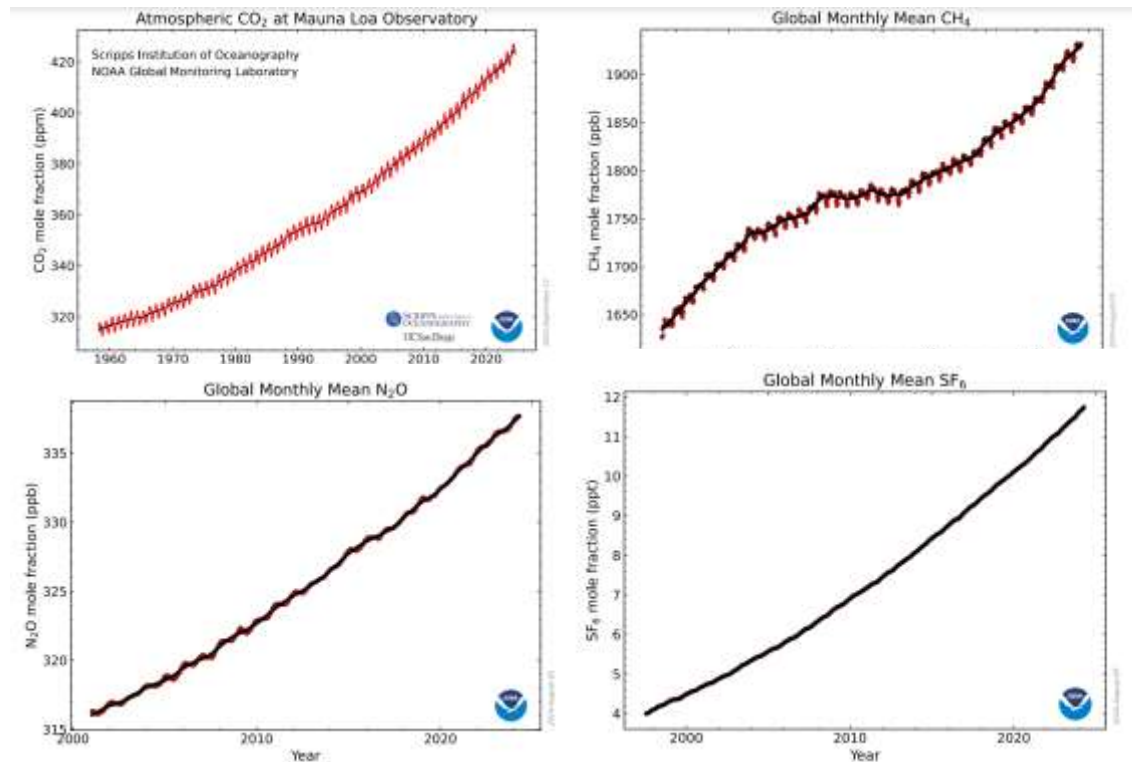
FN (UNEP) publicerar årligen EGR-rapporten som visar nödvändig minskning av utsläppen.

<https://www.unep.org/resources/emissions-gap-report>

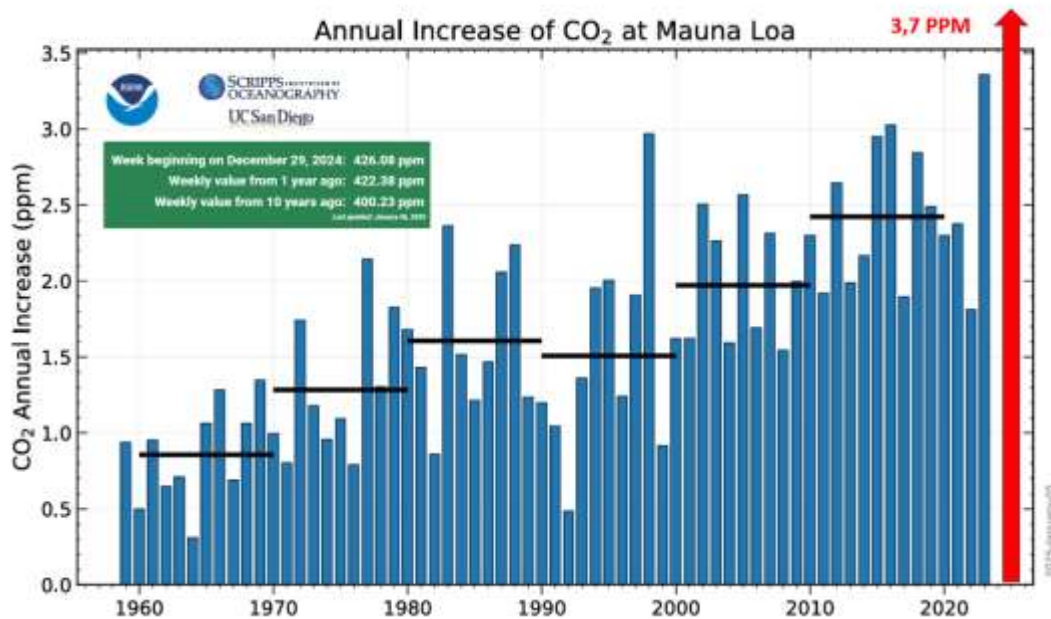
Dessutom sker kontinuerlig mätning och rapportering av EU Copernicus samt amerikanska National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA) och National Aeronautics and Space Administration (NASA) som är lätt tillgängligt. Från dessa så inkluderas ett antal faktarutor i vår rapport som visar denna utveckling och uppdateras löpande på nätet.

Faktaruta 1

Observerade trender: Koncentrationen av växthusgaser samt den globala temperaturen på land och i hav ökar <https://gml.noaa.gov/ccgg/trends/>

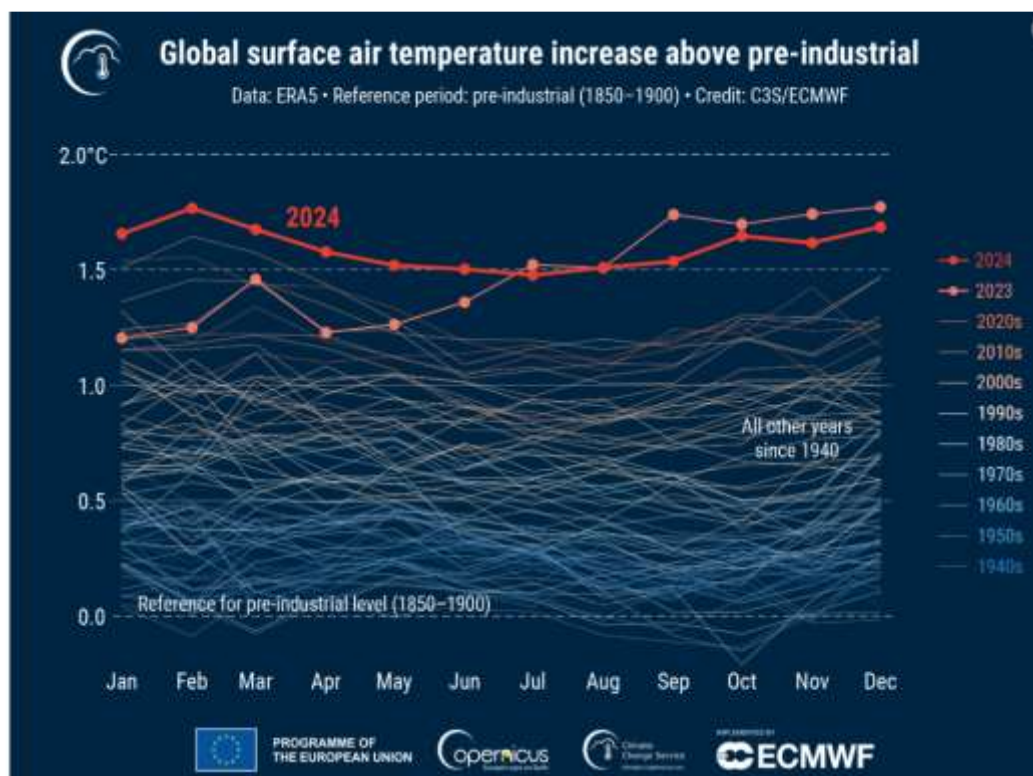
Koncentrationen av alla fyra växthusgaserna ökar där ökningen ökar. Ökningstakten för koldioxid har tredubblats! Den 29 december 2024 rapporterade NOAA 426,08 PPM en ökning med mellan december 2023 och december 2024 med 3,70 PPM på ett år.

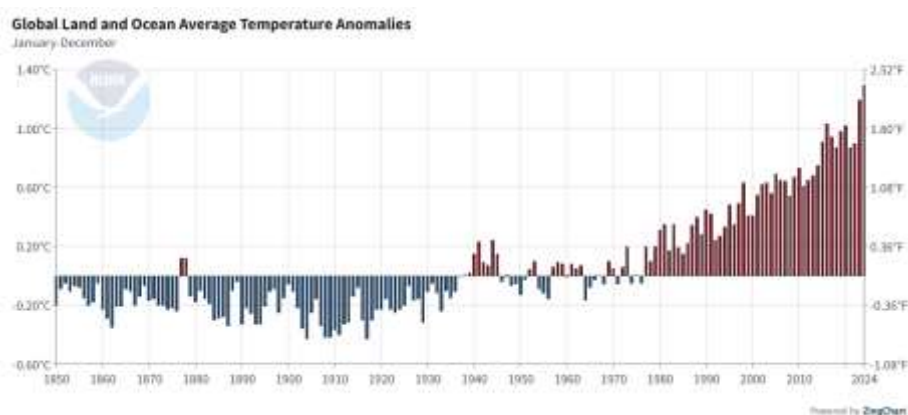
Faktaruta 2

Den globala temperaturen följs av både COPERNICUS och NOAA med olika referensperioder. Men ökningen är liknande med nya rekord.

<https://climate.copernicus.eu/copernicus-2024-first-year-exceed-15degc-above-pre-industrial-level>

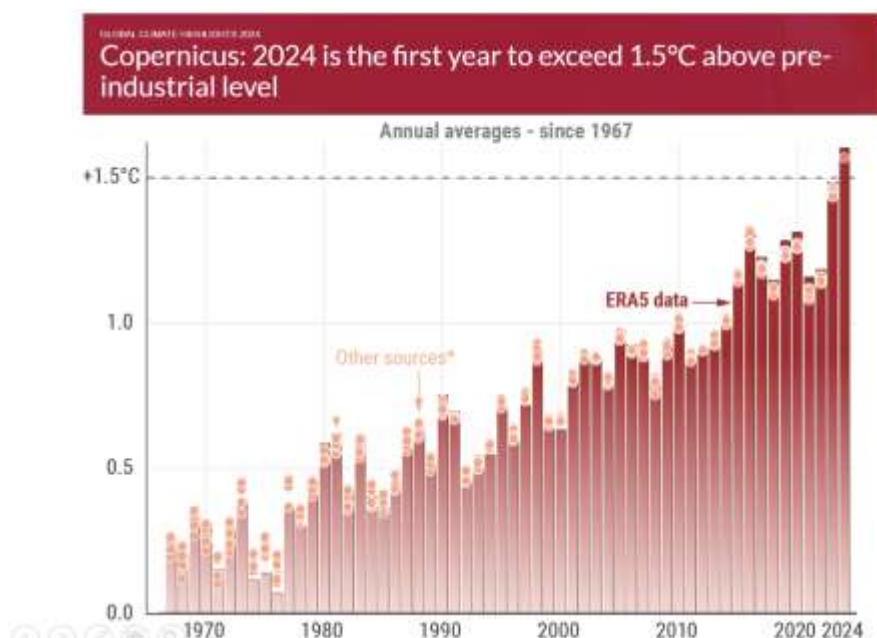
Normalt ger NOAA månatliga sammanställningar över det globala klimatet. Men efter orkanen Helenes framfart med ett tusenårigt regn i Ashville N.C. avbröts detta tillfälligt. Och om Trump vinner valet så har han indikerat att NOAA ska stoppas.

<https://www.ncel.noaa.gov/access/monitoring/monthly-report/global/202411>

Faktaruta 3

NOAA jämför med medelvärdet 1901 - 2000 medan Copernicus jämför med medelvärdet 1850 – 1900 vilken är det förindustriella värde som IPCC använder. NOAA ger därför cirka 0,3 graders lägre ökning men redovisar detaljerade data i olika världsdelar samt i hav och land. COPERNICUS säger nu i årsrapporten +1,6 grader för 2024.

Global Land and Ocean Average Temperature Anomalies
January-November

Europe Average Temperature Anomalies
January-November

<https://www.ncei.noaa.gov/access/monitoring/climate-at-a-glance/global/time-series/nhem/tavg/land/11/11/1850-2024>

Vilken kunskap har allmänheten?

Ett bra initiativ av SVT är nedanstående undersökning publicerad 18 december 2024 där alla kan testa faktakunskaper jämfört med allmänheten som ingått i undersökningen. Så här skriver SVT: *"Hur bra koll har du på rena fakta i ämnen som dominerar nyheterna – från kriminalitet till klimat? SVT och Gapminder har ställt ett antal frågor till allmänheten för att ta reda på detta. Det visar sig att många svenskar tror att det mesta är värre än det faktiskt är. Testa själv så får du se hur väl dina förutfattade meningar stämmer – eller inte."* Våld och kriminalitet överdrevs kraftigt. Fast för två frågor om utsläpp och klimat så var "de förutfattade meningarna" åt andra hållet. Kanske underrapporteringen av klimatet och överrapporteringen av "gängkriminalitet" styr dessa "förutfattade meningar"?

<https://www.svt.se/nyheter/har-du-koll-testa-dina-forutfattade-meningar-i-flera-stora-nyhetsamnen>

Vi skulle gärna vilja veta mer om kunskapsläget hos allmänheten. Vilken redaktion blir först med en sådan?

Hitta fakta om klimatet i public service

Vi efterlyser mer fakta och expertanalyser i de nyhetsprogram vi analyserar. För att hitta fakta har vi sökt på SVT Play som har ett brett utbud av alla program inklusive natur, miljö och klimat.

Flera av dessa program, som "Vetenskapens värld", presenterar fakta och sammanhang på ett lättförståeligt och levande sätt som borde attrahera tittare. Men problemet är att hitta inslagen. Kunskapskanalen sänder ibland repriserna vilket är ett sätt men för att bredda informationen om miljö och klimat så behöver vi få dessa program på bästa sändningstid i SVT1 och SVT2 och att det flaggas för dem på svt.se, svtplay.se och i nyhetsprogram.

Det är sällan vi ser nyheter inom dessa områden på landningssidan svt.se eller deras vetenskapsflik. När de publicerar klimatrelaterade nyheter som prishöjningar på kakao, kaffe och olivolja visas inte kopplingen. Inte heller sprids sådana nyheter på SVT Nyheters Facebook i regel.

Klimatkopplingen görs istället i SVTs klimatbrev som det går att prenumerera på om man känner till att det finns och mejlar SVT om länk dit. I kontakt med SVT berättar de gärna om klimatbrevet och deras samlingssida om klimatet som inte nås från svt.se (<https://www.svt.se/nyheter/om/klimatet>). Varför tillhandahålla innehåll exklusivt för oss som redan är så intresserade att vi kontaktar SVT om deras klimatkrisrapportering?

Positiva exempel från Sveriges radio

Det går att göra informativa klimatprogram med komplexa fakta. Som i Vetenskapsradion Klotets avsnitt där James Hansen - direktör vid Climate Science, Awareness and Solutions Program, Columbia University Earth Institute intervjuas liksom Erik Kjellström - professor i klimatologi vid SMHI och Ilona Riipinen – professor atmosfärsvetenskap Stockholms Universitet. <https://sverigesradio.se/avsnitt/luftfororeningarnas-forbannelse-och-valsignelse-klotet-james-hansen-klimatet> (25/1 2024)

Med en accelererande klimatkris behövs många fler program som dessa för att få fler att förstå allvaret och även värdera olika lösningar.

<https://sverigesradio.se/avsnitt/desperata-forskare-blir-klimataktivister> (18/1 2024)

<https://sverigesradio.se/avsnitt/bjorn-ferry-sa-ar-det-att-leva-i-en-hallbar-varld> (6/12 2024)

Granskningar från ”andra sidan”

Vi och flera andra har noterat en tendens att granska och kräva ansvar från klimataktivister och andra klimatengagerade snarare än från företrädare från fossilindustrin, andra ohållbara företag eller från politiskt håll och utmåla alarmerande forskningsrapporter som alarmistiska trots att det ordet betyder att man varnar för faror på ett överdrivet sätt vilket inte hör till vanligheterna, tvärtom.

Självklart ska även miljörörelsen och forskningen kunna granskas men inte på bekostnad av att granska makten, inte minst själva fossilindustrin och politiker som stöttar densamma.

Medierna i P1, programmet som ska granska media, har i år gjort två inslag om rapportering om AMOC som de ansett vara alarmistisk, ett inslag om att medier ska ha gått på Greenpeace kampanj om kalhyggen eftersom skogen i fråga angripits av granbarkborre. Greenpeace fick inte försvara sig men i en debattartikel förklarade de sedan att det handlat om en blandskog och bara granar angrips. Dessutom är inte självklart att kalhyggen är rätt sätt att bekämpa granbarkborre. Dessutom ett inslag om klimataktivisterna och Expressens chefredaktör som vinklats till chefredaktörens fördel genom att beskriva den trafikstörning klimataktivisterna stått för istället för att tala om klimatnödläget och vad som står i Århuskonventionen.

Uppdrag granskning: Unga mot staten i 4 delar publicerades 9/4 2024.

1 “Vi ska stämma staten”. 2. “Jag hamnade i bråk” 3. Sex unga portugiser vs. 33 länder. 4. “Sluta skrika, skaffa dig en utbildning”; <https://www.svtplay.se/uppdrag-granskning-unga-mot-staten> Avsnitt 2 och 4 fokuserar på en deltagare i FridaysForFuture som hoppade av och fick detta specialavsnitt i Uppdrag granskning: Avhopparen: Klimatrörelsen blev som en sekt 18/4 2024. För fyra år sedan gick hon all in i Fridays for future. Nu kan Lydia Lifmark inte gå i närheten av ett demonstrationståg utan att få pulshöjning. Vägen ut började med ett inlägg i den nationella gruppchatten. Vilka aktivister får plats - måste man vara vänster för att vara klimataktivist?

<https://www.svtplay.se/video/KBM7pDL/uppdrag-granskning-avhopparen-klimatrorelsen-blev-en-sekt>

Tänk om ”Uppdrag granskning” även kunde rikta fokus mot fossilindustrin, fortsatta utsläpp och nedmonteringen av svensk miljö- och klimatåtgärder. Eller om kärnkraftssatsningen för att producera varmvatten och avfall.

De klimatrelaterade granskningar Sveriges radios program Kaliber gjort i år är av solcellsbranschen, av ett miljöhus som brann och av två tvivelaktiga klimatfakta som tidigare spridits av FN. Det senare är två avsnitt om sammanlagt en påkostad radiotimme som även tar upp klimatforskning som presenteras som överdriven utan att journalisten låter andra komma till tals eller på annat sätt redogör för vilken allvarlig situation vi de facto försatt oss i med dessa skenande klimatförändringar.

<https://sverigesradio.se/artikel/har-kan-du-lasa-programmet-klimatkatastrofen-del-1-vi-ber-om-ursakt-och-backar> Publicerat måndag 2 december kl 06.00

<https://sverigesradio.se/artikel/har-kan-du-lasa-programmet-klimatkatastrofen-del-2-farligt-och-vilseledande> Publicerat måndag 2 december kl 06.00

Kaliber: "Uppgiften om väderkatastrofer som femfaldigats har valsat runt i nästan tio år. Men det var först efter en WMO-rapport från 2021, och ett pressmeddelande, som uppgiften spreds som en löpeld över jorden. I rapporten får man uppfattningen att ökningen av väderkatastrofer framför allt beror på klimatförändringarna."

Huvudbudskapet från Kaliber är detta: "Sedan 15 år tillbaka har berättelserna om en kommande apokalyps avlöst varandra. Dessutom ifrågasätter Kaliber Golfströmmens/AMOCs eventuella försvagning.

Vi tror att det är denna rapport som Kaliber hänvisar till: <https://wmo.int/media/news/weather-related-disasters-increase-over-past-50-years-causing-more-damage-fewer-deaths> Av pressrelesen och 90 faktaspäckade sidor om registrerade skador och dödsfall har Sveriges Radio grävt fram dessa ord från 2021: "The number of disasters has increased by a factor of five over the 50-year period, driven by climate change, more extreme weather and improved reporting." Sedan kommer en viktig slutsats i rapporten som Kaliber utelämnar; "But, thanks to improved early warnings and disaster management, the number of deaths decreased almost three-fold."

Själva kritiken bottnar i en gammal statistik från förra århundradet som kan som att antalet extremväder ökat fem gånger. Detta upprepas 12 gånger i programmet. All statistik måste tas med en nypa salt och denna gamla statistik är naturligtvis bristande även om detta har en förklaring i förbättrade mätmetoder. Deras slutsats blir "Så när FN och FN:s generalsekreterare António Guterres säger att väderkatastrofer har femfaldigats, vilseleder de medier, politiker och publik."

Förutom diverse alternativ höger- och klimatförnekande media så har Ekot tog upp granskningen. Medan DN:s Peter Alestig skriver "synd att de själva slarvar med data". <https://www.dn.se/varlden/peter-alestig-fn-chefen-blev-en-nyttig-idiot-at-fossilbolagen/> Han skriver också "Det verkar ligga i tiden att journalistiskt granska klimatfrågan från "andra sidan", om uttrycket tillåts." vilket även ETC Henrik Jalalian är inne på "Vi ser en ny journalistisk trend där man letar med ljus och lykta leta efter alarmism i klimatrapporteringen." <https://www.etc.se/ledare/vi-slaar-vaermerekord-daa-letar-medierna-efter-ett-koersbaer>

Varför prioriterar Sveriges Radio är i två påkostade program att gräva fram en siffra från en gammal statistik från 1900-talet när klimatkrisen slagit nya rekord under 2023 och 2024 och när få andra granskningar inom området gjorts?

Greta under lupp

2024 har SVT gjort ett antal inslag där Greta Thunberg kritiseras hårt. I ett långt inslag i SVT Aktuellt 26 mars 2024 under rubriken "Klimataktivism - Vad vill Greta Thunberg" uttalade sig en ledarskribent på SvD, en SSU-ordförande, en grön partiledare från Tyskland mot Greta och IPCC:s chef Jim Skea klipptes in om alarmistiska budskap. Inslaget inleddes med orden: "Ja världens mest berömda klimataktivist är här och ska strax få svara på den kritik som hon och hennes rörelse har fått den senaste tiden. Det gäller både kriget i Gaza och blockaden av ingångar till Sveriges riksdag." I bakgrunden visas sedan bilder på olika polisingripanden. (Inslaget från 26 mars finns kvar på SVT Play till 2 april, 2024)

<https://www.svtplay.se/video/jN3Vag2/aktuellt/igar-21-00?id=jN3Vag2&position=76&highlight=vad-vill-greta-thunberg-76> SVT nämnde inte klimatkrisen men det gjorde Greta.

Programmet Greta Kris sändes ungefär samtidigt som COP-mötet i Dubai. Klimatpolitiska rådets förordande granskning av regeringens lika klimatpolitik sammanföll med många inslag med kritik av Greta under mars månad:

Utrikesbyrån Greta Kris • 28 min PUBLICERAD 5 dec 2023 (Finns inte längre tillgänglig)
<https://www.svtplay.se/video/e6dmxwZ/utrikesbyran/greta-kris?id=e6dmxwZ>

Huvudingångarna till riksdagen blockerades – Greta Thunberg på plats
<https://www.svt.se/nyheter/inrikes/huvudingangarna-till-riksdagen-blockeras-greta-thunberg-pa-plats> PUBLICERAD 11 MARS 2024

Greta Thunberg släpas bort från riksdagen PUBLICERAD 12 MARS 2024
<https://www.svt.se/nyheter/inrikes/greta-thunberg-slapas-bort-fran-riksdagen>

Politikbyrån Persona non Greta? • 29 min PUBLICERADES Ons 20 mars 2024
<https://www.svtplay.se/video/j7dPwNa/politikbyran/persona-non-greta?id=j7dPwNa>

"Den hårdare Greta Thunberg har gjort det riktigt svårt för sig" PUBLICERAD 26 MARS 2024
<https://www.svt.se/nyheter/inrikes/den-hardare-greta-thunberg-har-gjort-det-riktigt-svart-for-sig>

"Rörelsen Fridays For Future i blåsväder" PUBLICERAD 26 MARS 2024
<https://www.svt.se/nyheter/inrikes/greta-thunberg-fragas-ut-i-kvallens-aktuellt>

Därför har Greta Thunberg fått kritik under senaste tiden PUBLICERAD 26 MARS 2024
<https://www.svt.se/nyheter/inrikes/darfor-har-greta-thunberg-fatt-kritik-under-senaste-tiden>

Alarmism vs hopp

Vi skriver både till medier och myndigheter och har då flera gånger kommit i kontakt med vanföreställningen om att allvarlig information om klimatkris och artdöd kan göra att folk ger upp och blir handlingsförlamade. Det syns i kommunikationen från myndigheter, vilken våra medier borde granska och i att de få allvarliga inslag som görs ofta avslutas med någonting hoppfullt. Det sistnämnda kan vara att förnybar energi ökar – utan att det nämns att även den fossila gör det. Det kan också handla om att det görs många inslag om vingårdar i Sverige utan att man tar upp risker med extremväder för både den odlingen och andra livsmedel.

Det tycks inte finnas någon forskning som styrker att människor generellt sett blir handlingsförlamade av negativa klimatnyheter. Forskaren Maria Wolrath Söderberg har ihop med kollegan Nina Wormbs sett att de av oss som slutat flyga för klimatets skull ofta gjort det för att de blivit riktigt rädda – genom att ta till sig information och därtill gärna upplevt det på nära håll. Kärlek till barn spelar också ofta in.

<https://www.hagainitativet.se/inlagg/maria-wolrath-soderberg-om-hur-radsla-och-hopp-bidrar-till-klimatomstallningen/> Dessutom har vi rätt att veta hur det ligger till, även i de fall där forskningen är ny och osäker. Det skapar oro när svensk media och myndigheter inte rapporterar om de nyheter vi ser i utländsk media.

Nu är konstruktiv klimatjournalistik på modet och sådan journalistik behövs verkligen också så länge den är realistisk det vill säga inte bortser från de utmaningar som finns i syfte att bjuda på något positivt. Eller bortser från det osmakliga i att lyfta andras olycka som något som gynnar oss i Sverige:

”Att i ljuset av detta lyfta fram möjliga fördelar med klimatiförändringarna för ett fåtal människor under en kort tid är inte bara ansvarslost. Det är också ett exempel på farlig okunskap om vad som händer med jorden och om vad som orsakar klimatiförändringarna: att vi – inte minst i Sverige – överkonsumerar och ökar vårt uttag av naturresurser i en explosionsartad takt.

/Fyra experter vid forskningsprogrammet Mistra Environmental Communication

<https://www.dn.se/debatt/sverige-riskerar-att-bli-kant-som-klimatkrisens-gulaschbaron/>

”Det är inte heller journalistens uppgift att hålla människor på gott humör – vi ska vara konsekvensneutrala. Här på Aftonbladet har jag därför opponerat mig mot uppfattningen att artiklar om klimatkrisen måste avslutas med något mer muntert.”

/Jonathan Jeppsson, klimatkolumnist och grävchef på Aftonbladet

<https://www.etc.se/klimat-miljo/vaart-saett-att-leva-var-aldrig-haallbart>

Merparten av nyheterna som presenteras är negativa, såsom brottslighet och krig, men avslutas sällan med någonting hoppfullt för att inte oroa oss. Hur får vi krisinsikt om vi förleds att tro att läget är någorlunda under kontroll? Varför görs inte konstruktiva inslag om städer som gått över till munkekonomi eller gjort andra drastiska och framgångsrika förändringar och intervjuer med människor som engagerar sig för miljö och klimat på olika sätt? Det görs i specialprogram men sällan i exempelvis ekonominyheter och i vanliga nyhetssändningar.

Ett tips för sådana uppslag är att följa ideella klimatgranskaren.se – vi ger gärna fler följtips!

I spåren efter trollfabriken

Avslöjandena i TV4 om SD:s trollfabrik och fortsatta avslöjanden i ETC och Supermiljöbloggen visar på flödet av bland annat klimatförnekande propaganda. Därför presenterar vi här en ny vetenskaplig skrift om detta. Sverige som behandlar hur lobbyister/policyentreprenörerna agerar i den politiska processen där denna är politisk och döljer den makt som formar hur offentliga problem och politik utformas och definieras. Där kan vi nu se att avslöjandet i ETC och Supermiljöbloggen 4/6 om Timbro är ett slående exempel.

Det som är oroande är att de medier vi analyserar inte tagit upp dessa granskningar alls vad vi vet och det är väldigt alarmerande! Därför redovisar vi här några inlägg från debatten.

I år släppte Näringslivets medieinstitut en handbok om "konstruktiv klimatjournalistik" som går ut på att tona ned klimatkrisen eftersom författarna till boken tycker att rapporteringen är för alarmistisk – det vill säga överdrivet varnande. Vi medverkade i ett replikskifte i Journalisten om det (se nedan)

Lästips:

"Strategier och effekter av politiska entreprenörer: ideologi, demokrati och strävan efter en rättvis omställning till klimatneutralitet." översätts denna studie till på svenska. Malmberg studerar speciellt utvecklingen inom EU och i LINKÖPING UNIVERSITY 20/6 Fredrik von Malmberg Associate Professor of Environmental Management; Strategies and Impacts of Policy Entrepreneurs: Ideology, Democracy, and the Quest for a Just Transition to Climate Neutrality; <https://www.mdpi.com/2071-1050/16/12/5272>

ETC och Supermiljöbloggen 4/6: Så köpte oljejätten Exxon inflytande över Moderaternas miljöpolitik; <https://www.etc.se/story/saa-koepte-oljejaetten-exxon-inflytande-oever-moderaternas-miljoepolitik/>

<https://supermiljobloggen.se/nyheter/sa-kopte-oljejaetten-exxon-inflytande-over-moderaternas-miljoepolitik/>

Tidningen Syre: Supermiljöbloggen/ETC: Timbro tog emot oljepengar; <https://tidningensyre.se/2024/04-juni-2024/supermiljobloggen-etc-timbro-tog-emot-oljepengar/>

SUPERMILJÖBLOGGEN: Röster från näringslivet om Timbro-granskning 6/6: "Inte förvånad över oljepengar"; <https://supermiljobloggen.se/nyheter/roster-fran-naringslivet-om-timbro-granskning-inte-forvanad-over-oljepengar/>

DN 16/6: Björn Wiman om att Kristersson tagit emot oljepengar <https://www.dn.se/kultur/bjorn-wiman-ulf-kristersson-fick-pengar-for-att-tiga-om-klimatet-nu-tvingas-han-tala/>

DN 18/6: Timbros vd PM Nilsson ifrågasätter varför DN:s kulturchef Björn Wiman "sprider en konspirationsteori" och framhäver tankesmedjans oberoende och miljöengagemang. Svar direkt av Björn Wiman; <https://www.dn.se/kultur/pm-nilsson-for-timbro-ar-klimatfragan-existentiell/>

SUPERMILJÖBLOGGEN och ETC: Dokumenten som bevisar Timbros band till oljejätten Exxon 26/6; <https://supermiljobloggen.se/nyheter/dokumenten-som-bevisar-timbros-band-till-oljejaetten-exxon/>

ETC: <https://www.etc.se/story/dokumenten-som-bevisar-timbros-band-till-oljejaetten-5oue6yp5>

DESMOG: How Oil Giant Exxon Bought Influence Over the Swedish Moderate Party 26/6; <https://www.desmog.com/2024/06/26/exxon-funding-climate-denial-sweden-moderate-party-timbro-atlas-network/>

JOURNALISTEN 12/6; Svenskarna förtjänar en konstruktiv journalistik i klimatfrågan"; <https://www.journalisten.se/debatt/svenskarna-fortjanar-en-konstruktiv-journalistik-i-klimatfragan/>

JOURNALISTEN Replik 17/6: "Desinformation största hotet mot klimatjournalistiken"; <https://www.journalisten.se/debatt/replik-desinformation-storsta-hotet-mot-klimatjournalistiken/>

JOURNALISTEN Replik 18/6: Var är alarmismen?; <https://www.journalisten.se/debatt/replik-var-ar-alarmismen/>

JOURNALISTEN Replik 25/6: Klimatnarrativet behöver en oberoende granskning; <https://www.journalisten.se/debatt/replik-klimatnarrativet-behover-en-oberoende-granskning/>

JOURNALISTEN Replik 27/6: Journalisters rädsla att kallas "alarmister" får förödande konsekvenser för klimatbevakningen; <https://www.journalisten.se/debatt/replik-journalisters-radsla-att-kallas-alarmister-far-forodande-konsekvenser-for-klimatbevakningen/>

JOURNALISTEN Slutreplik 28/6: Det vi kritiserar är ohederlig och programmatiskt ensidig journalistik; <https://www.journalisten.se/debatt/slutreplik-det-vi-kritiserar-ar-ohederlig-och-programmatiskt-ensidig-journalistik/>

ETC Debatt 28/6: Sätt varningstext på tankesmedjan Timbro; <https://www.etc.se/debatt/saett-varningstext-paa-tankesmedjan-timbro?>

GP 28/6: Så blev klimatet ytterhögerns stridsfråga; <https://www.gp.se/kultur/kulturbedbatt/sa-blev-klimatet-ytterhogerns-stridsfraga.42a1dcc0-1076-4e15-bbf7-13902bf9f2cb?>

Denna viktiga fråga nådde fram till vår riksdag. Här kan ni se hur den besvarades där:

SVERIGES RIKSDAG Fråga inlämnad 5/6 och besvarad 19/6: Justitieministerns kopplingar till oljeindustrin; https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/skriftlig-fraga/justitieministerns-kopplingar-till-oljeindustrin_hb11968/

Svar på skriftlig fråga 2023/24:971 besvarad av Statsrådet Romina Pourmokhtari (L); <https://data.riksdagen.se/fil/AA8B3A76-EAA2-4F72-A7D6-F2AC8539565F>

Svar på frågorna 2023/24:969, 2023/24:968, 2023/24:971 och 2023/24:972 av Elin Söderberg (MP) Regeringens påverkan på förbrukning av olja samt effekter för oljeindustrin, justitieministerns kopplingar till oljeindustrin, regeringens relation till oljeindustrin, regeringens påverkan på oljeindustrins ekonomi. Frågorna som ställts till statsministern, justitieministern, och finansministern har överlämnats till mig. Regeringens förslag åtföljs alltid av en konsekvensanalys. Vad gäller de frågor som inte rör regeringens reformer har regeringen inte tagit initiativ till eller genomfört någon av de analyser som frågeställaren efterfrågar och det finns därmed inget resultat att redovisa.

Stockholm den 19 juni 2024 Romina Pourmokhtari

Årets stora magplask i rapporteringen

Visst rapporterade media om värmerekorden i viss mån men utan koppling till klimatförändringarna och en helhet med orsak och verkan. Frånvaron av klimatjournalister blev då än mer tydlig så flera riksmedier kopierade varandra. Dessa värmerekord och extrema klimathändelser skulle ha kunnat förklarats ordentligt i mer ingående reportage.

TT spred felaktigt att värmetrenden i bruten (se nedan).

I USA så samlar både NOAA <https://dev-drupal9-climate.woc.noaa.gov/climatedashboard> och NASA <https://science.nasa.gov/climate-change/> fakta och information om klimatet inklusive den globala temperaturen. I EU sker detta genom COPERNICUS <https://www.copernicus.eu/sv>. Alla visar samma långsiktiga trend även om det kan skilja i detaljerna och basintervallet varierar. Den globala temperaturen ökar. Klimatkrisen är verklig vilket redovisas av vetenskapen.

COPERNICUS: June 2024 marks 12th month of global temperature reaching 1.5°C above pre-industrial; <https://climate.copernicus.eu/copernicus-june-2024-marks-12th-month-global-temperature-reaching-15degc-above-pre-industrial?>

WMO: Record temperature streak continues in June. The average global temperature has been 1.5°C above the pre-industrial era for 12 successive months, according to new data issued by the European Union's Copernicus Climate Change Service; <https://wmo.int/media/news/record-temperature-streak-continues-june?>

GUARDIAN: Temperatures 1.5C above pre-industrial era average for 12 months, data shows. Copernicus Climate Change Service says results a 'large and continuing shift' in the climate; <https://www.theguardian.com/environment/article/2024/jul/08/temperatures-1-point-5c-above-pre-industrial-era-average-for-12-months-data-shows?>

Fast egentligen borde den uppmätta ökningen av koldioxidkoncentrationen av NOAA blivit ännu större rubriker. Där ökningen ökade och därmed ökade växthuseffekten och temperaturen:

NOAA: CO2 level measured at Mauna Loa increased from 423,7 to 426,9 ppm in 12 months; <https://gml.noaa.gov/ccgg/trends/>

Och alla växthusgaser ökade enligt NOAA; NOAA: Trends in CO2, CH4, N2O, SF6; <https://gml.noaa.gov/ccgg/trends/>

COPERNICUS: Globally second-hottest month on record, only slightly behind July 2023; <https://climate.copernicus.eu/copernicus-globally-second-hottest-month-record-only-slightly-behind-july-2023?>

Efter COPERNICIS publicerat sin rapport för juli blev detta istället ett svenskt strömhopp i en galen tunna när TT deklarerade att **"värmetrenden är bruten"**:

TT: Värmetrenden bruten – efter 13 månader; <https://www.msn.com/sv-se/nyheter/utrikes/>

EXPRESSEN: Värmetrenden bruten – efter 13 månader; <https://www.expressen.se/nyheter/varlden/varmetrenden-bruten-efter-13-manader/>

AFTONBLADET: Värmetrenden bruten – juli näst varmast någonsin;
<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/Rr77qd/aftonbladet-direkt?>

NY TEKNIK: <https://www.nyteknik.se/samhalle/varmetrenden-bruten-efter-13-rekordmanader/4279684>

AKTUELL HÅLLBARHET: Värmetrenden bruten – efter 13 månader;
<https://www.aktuellhallbarhet.se/miljo/klimat/varmetrenden-bruten-efter-13-manader/>

Naturligtvis var inte värmetrenden bruten utan den globala uppvärmningen fortsätter där mer naturliga fenomen som El Niño och La Niña tillfälligt kan påverka. Så här rapporterade Internationella medier mer sakligt i rubriker och text:

DW: 2024 sees second-hottest July on record. Even as El Nino ebbs, temperature records make it "increasingly likely" that 2024 is going to be the warmest year on record, according to the EU's Copernicus Climate Change Service; <https://www.dw.com/en/2024-sees-second-hottest-july-on-record-eu-report/>

ABCNEWS: 2024 on track to become Earth's warmest year on record despite slight global temperature drop: Copernicus; <https://abcnews.go.com/US/2024-track-become-earths-warmest-year-record-despite/>

GUARDIAN: July ends 13-month streak of global heat records, but experts warn against relief; <https://www.theguardian.com/environment/article/2024/aug/08/global-extreme-heat-record?>

Dessutom så publicerade amerikanska NOAA några dagar senare detta:

NOAA: Earth's Record Hottest Month Was July 2024, NOAA Finds;
<https://weather.com/news/climate/news/2024-08-12-record-warmest-month-july-2024-earth?>

NOAA: Earth just had its warmest July on record. July was the globe's 14th month in a row of record warmth; <https://www.noaa.gov/news/earth-just-had-its-warmest-july-on-record?>

Här kommer några fler av årets sista nyheter som försvann medan 2024 blev ännu varmare än 2023 och koldioxidkoncentrationen i atmosfären fortsätter inte bara att öka utan ökningstakten ökar.

I december Vecka 50 presenterade COPENICUS att världen fortfarande ligger över 1,5 graders global temperaturhöjning med 1,62 grader i november där 16 av de senaste 17 månaderna legat över den gräns som sattes vid Parisavtalet 2015. Amerikanska NOAA fortsätter rapportera om stigande koldioxidnivåer *Week beginning on December 08, 2024: 425,67 ppm. Weekly value from 1 year ago: 421,93 ppm.* Det innebär 3,74 PPM ökning på ett år. Kanske ett nytt rekord. I början av 70-talet låg ökningstakten på under 1 PPM per år. Nu nästan fyra (4) gånger högre.

Det borde larmas om detta men det är nästan knäpptyst. Trots att NOAA's 2024 Arctic Report Card rapporterade om en mycket oroande minskande "trend" i Arktis. *"Arctic tundra becoming source of carbon dioxide emissions."* WMO informerade att La Niña nog inte kommer att bromsa uppvärmningen utan *"extraordinary series of extreme weather events, including record-breaking rainfall and flooding which have unfortunately become the new norm in our changing climate,"* Celeste Saulo WMO Secretary-General.

Copernicus: Second-warmest November globally confirms expectation for 2024 as warmest year. November 2024 was 1.62°C above the pre-industrial level and was the 16th month in a 17-month period for which the global-average surface air temperature exceeded 1.5°C above pre-industrial levels; <https://climate.copernicus.eu/copernicus-second-warmest-november-globally-confirms-expectation-2024-warmest-year>

GUARDIAN: Climate crisis deepens with 2024 'certain' to be hottest year on record. Average global temperature in November was 1.62C above preindustrial levels, bringing average for the year to 1.60C; <https://www.theguardian.com/environment/2024/dec/09/climate-crisis-deepens-with-2024-certain-to-be-hottest-year-on-record>

DN: Ny rapport - 2024 blir det varmaste året någonsin; <https://www.dn.se/varlden/ny-rapport-2024-blir-det-varmaste-aret-nagonsin/>

WMO: La Niña may develop, but it is likely to be weak and short-lived; "The year 2024 started out with El Niño and is on track to be the hottest on record. Even if a La Niña event does emerge, its short-term cooling impact will be insufficient to counterbalance the warming effect of record heat-trapping greenhouse gases in the atmosphere," said WMO Secretary-General Celeste Saulo. "Even in the absence of El Niño or La Niña conditions since May, we have witnessed an extraordinary series of extreme weather events, including record-breaking rainfall and flooding which have unfortunately become the new norm in our changing climate," said Celeste Saulo. <https://wmo.int/news/media-centre/la-nina-may-develop-it-likely-be-weak-and-short-lived>

CLIMATE GOV: 2024 Arctic Report Card: The amount of sea ice that survives Arctic summer is roughly half of what it used to be. According to NOAA's 2024 Arctic Report Card, the amount of sea ice covering the Arctic Ocean at the end of the summer melt season in September was the sixth smallest on record. The ranking added another year to a nearly two-decade long streak: the last 18 years are the 18th-smallest ice extents of the 46-year satellite record. (Scientists previously reported in the 2017 Arctic Report Card that reconstructions from paleoclimate data indicate today's ice extents in the Arctic are the lowest in at least 1,500 years.); <https://www.climate.gov/news-features/featured-images/2024-arctic-report-card-amount-sea-ice-survives-arctic-summer-roughly>

NOAA: Arctic tundra becoming source of carbon dioxide emissions. After storing carbon dioxide in frozen soil for millennia, the Arctic tundra is being transformed by frequent wildfires into an overall source of carbon to the atmosphere, which is already absorbing record levels of heat-trapping fossil fuel pollution. The transition of the Arctic from a carbon sink to a carbon source is one of the dramatic changes in the Arctic that are documented in NOAA's 2024 Arctic Report Card. Climatic shifts are forcing plants, wildlife and the people that depend on them to rapidly adapt to a warmer, wetter and less certain world; <https://www.noaa.gov/news-release/arctic-tundra-becoming-source-of-carbon-dioxide-emissions>

NBC NEWS: The state of the Arctic: High temperatures, melting ice, fires and unprecedented emissions. The Arctic is heating up far faster than places at lower altitudes as melting ice reflects less radiation back to space. The Arctic tundra has switched from a carbon sink to a source of emissions, according to a NOAA report. The Arctic just experienced its second-hottest year on record. And concerningly, the region's tundra has transitioned from being a sink for carbon to a source of emissions as permafrost thaws, releasing carbon dioxide and methane.; <https://www.nbcnews.com/science/climate-change/arctic-ice-melting-high-temperatures-fires-emissions-rcna183464>

THE GUARDIAN: Arctic tundra is now emitting more carbon than it absorbs, US agency says. Drastic shift driven by frequent wildfires, pushing surface air temperatures to second-warmest on record since 1900. This drastic shift is detailed in NOAA's 2024 Arctic Report Card, which revealed that annual surface air temperatures in the Arctic this year were the second-warmest on record since 1900. "Our observations now show that the Arctic tundra, which is experiencing warming and increased wildfire, is now emitting more carbon than it stores, which will worsen climate change impacts," said Rick Spinrad, a NOAA administrator.; <https://www.theguardian.com/world/2024/dec/10/arctic-tundra-carbon-shift>

Vecka 52 fick vi en julklapp där Klimatgranskaren påminde oss om drygt 13 miljoner ton koldioxidekvivalenter – så höga var Sveriges nettoutsläpp under 2023. Det är den högsta siffran sedan 1995." *When Risks Become Reality: Extreme Weather In 2024*" är rubriken för en nyårs rapport från World Weather Attribution som bland annat konstaterar detta: "Extreme weather reached dangerous new heights in 2024. This year's record-breaking temperatures fueled unrelenting heatwaves, drought, wildfire, storms and floods that killed thousands of people and forced millions from their homes. This exceptional year of extreme weather shows how dangerous life has already become with 1.3°C of human-induced warming, and highlights the urgency of moving away from planet-heating fossil fuels as quickly as possible." <https://www.worldweatherattribution.org/when-risks-become-reality-extreme-weather-in-2024/>

Så är sammanfattar DAGENS ARENA; Naturskyddsföreningens ordförande: "2024 en besvikelse"; <https://www.dagensarena.se/innehall/396462/> "Det är inte ett positivt år. En besvikelse kan man väl sammanfatta det som. Det är så mycket som behöver hända och inget sker. Vi måste sluta använda fossila bränslen och det är få länder som är på banan, säger Beatrice Rindevall ordförande för Naturskyddsföreningen. Hon tycker att bakslagen i klimatarbetet varit särskilt stora i Sverige det här året. Och det är en liknande slutsats som vi i "Nyhetsrapporteringen om klimatkrisen" kommer till efter detta världens varmaste år. Men det är för sent att ge upp.

Amerikanska NOAA fortsätter rapportera och detta är resultatet för 2024 t.o.m. november. NOAA jämför med medelvärdet för 1900-talet. En jämförelse med förindustriell tid något högre viket Copernicus anger. Men även NOAA visar rekord för uppvärmningen på land och till havs där norra halvklotet är något varmare. Vi har redan passerat 1,5 graders uppvärmning i medel och över 2 graders uppvärmning på land plus ungefär 0,3 grader för att jämföra med förindustriell tid.

I USA där Trump aviserat mycket stora neddragningar bland annat på NOAA som svarar för all viktig klimatmätning och rapportering. NOAA i Ashville slogs ut av översvämningar vid den senaste orkanen så rapporteringen slutade tillfälligt. Men nu kan den komma att helt stoppas. Anställda vid NOAA säger att de redan börjat förbereda sig *replacing mentions of the climate crisis with more acceptable terms such as "air quality"* enligt GUARDIAN. Borde detta inte vara mycket viktigt att rapportera om också för våra medier?

En annan nyhet som rapporterades runt världen var de kraftigt ökade utsläppen för flygning och turism. I Ekot blev det istället ett inslag om att ett flygbolag ska börja flyga från Bromma igen och ett annat med intervju av SAS VD om vad de ska göra med sina aktier. Fortfarande inte ett ord om "klimatkrisen" men fortsatta långa inslag om "den krisande batteritillverkaren Northvolt" som verkar ha blivit en egen följetong i bl.a. Ekot.

Dessa nyheter och fakta hade vi rapporterat om

Varje vecka lägger vi ut länkar till nyheter inom våra områden som inte rapporterats om i de sändningar vi följer. De finns med på vår Facebooksida "Nyhetsrapporteringen om klimatkrisen" och vi skickar även ofta några av dem som tips till redaktionerna. Här är några utvalda om regeringens miljö- och klimatåtgärder som hade kunnat bli rubriker och längre inslag med inbjudna experter. Samtliga länkar finns i ett separat dokument.

DN: Forskare och miljörörelse: Regeringen omintetgör EU:s lag om att återställa natur. Regeringen går emot sina expertmyndigheters naturvetenskapliga bedömning av hur stor areal skogliga naturtyper som behöver återställas i Sverige. – Detta är ett medvetet och systematiskt försök att sätta naturrestaureringslagen ur spel, säger forskaren Torbjörn Ebenhard; <https://www.dn.se/sverige/forskare-och-miljororelse-regeringen-omintetgor-eus-lag-om-att-aterstalla-natur/>

KLIMATGRANSKAREN: Regeringens julklapp: Sveriges nettoutsläpp högst på 30 år; <https://klimatgranskaren.se/regeringens-julklapp-sveriges-nettoutslapp-hogst-pa-30-ar/>

GUARDIAN: Climate crisis driving exponential rise in most extreme wildfires; <https://www.theguardian.com/world/article/2024/jun/24/climate-crisis-driving-exponential-rise-in-most-extreme-wildfires>

Den "nyheten" blev verklighet i många megabränder i Kanada och Brasilien samt fick nytt bränsle de första dagarna 2025 i Los Angeles. Varför rapporterades inte den kopplingen.

GUARDIAN: Consumerism and the climate crisis threaten equitable future for humanity, report says; <https://www.theguardian.com/environment/2024/sep/12/consumerism-and-the-climate-crisis-threaten-equitable-future-for-humanity-report-says>

KLIMATGRANSKAREN: Här plockar forskarna isär argumenten för sänkt flygskatt; <https://klimatgranskaren.se/har-plockar-forskarna-isar-argumenten-for-sankt-flygskatt>

DN: Miljöbudgeten kapas med tre miljarder; <https://www.dn.se/sverige/miljobudgeten-kapas-med-tre-miljarder/>

KLIMATGRANSKAREN: Nya dokumentet avslöjar: missar ALLA klimatmål; <https://klimatgranskaren.se/nya-dokumentet-avslojar-missar-alla-klimatmal/>

GUARDIAN: Nato's 2023 military spending produced about 233m metric tonnes of CO2 – report; <https://www.theguardian.com/world/article/2024/jul/09/nato-military-co2-spending-2023-report>

WMO: Earth experiences warmest day in recent history; <https://wmo.int/media/news/earth-experiences-warmest-day-recent-history>

GUARDIAN: Earth may have breached seven of nine planetary boundaries, health check shows; <https://www.theguardian.com/environment/2024/sep/23/earth-breach-planetary-boundaries-health-check-oceans>

AFTONBLADET: WHO: 500 döda i Europa – varje dag; <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/0VpzAo/who-500-doda-i-europa-varje-dag>

SVD: FN varnar: Värsta torkan på 100 år blir värre. Den enorma torkan i södra Afrika går nu in i sin värsta fas, varnar FN. Miljoner människor hungrar redan och fem länder har utlyst nationellt katastroftillstånd; <https://www.svd.se/a/93pEEE/fn-varnar-varsta-torkan-blir-varre>

ETC: Efter FN-möte: Djuphavens framtid är osäker; <https://www.etc.se/klimat-miljo/efter-fn-moete-djuphavens-framtid-fortfarande-oviss>

AFTONBLADET: Risken för global vattenbrist större än man trott;
<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/Jbnek4/nederbord-och-avskogning-paverkar-framtidens-vattenforsorjning-pa-planeten>

AFTONBLADET: Kritik mot miljardsatsning på klimat. Riksrevisionen kritiserar statliga Industriklivet, en miljardsatsning på att få industrin att minska sina utsläpp;
<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/yE8OOR/kritik-mot-miljardsatsning-pa-klimat>

AFTONBLADET: Greta Thunberg blockerar norsk gasterminal;
<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/xmJ3aB/greta-thunberg-blockerar-norsk-oljeterminal>
Fråga: Varför bevakades inte själva oljekonferensen med 6000 delegater?

I Sverige kom "klimatrapporteringen" istället att handla om mer kärnkraft.

I vår utvärdering har EKOT fått allt lägre värden för sin nyhetsrapportering om klimatet. Under vecka 33 2024 rapporterade Ekot kl 17.45 om klimatet eller miljön på ett tydligt sätt eller mindre tydligt sätt under 0 min av totalt 130 min sändningstid Ett inslag 18/8 om att länderna i Europa har drabbats av höga temperaturer i sommar. Och speciellt länderna på Balkan. Importen av luftkonditionering till Kosovo har ökat med 400% de senaste fem åren. Goda nyheter för leverantörerna, konstateras i inslaget och ett stort strömavbrott.

Av påannonseringen 17:45 (0/23) handlade inga om klimat eller miljö. Ingen (0/40) huvudnyhet på någon ekosändning nämnde klimat eller miljö trots att veckan var full av miljö- och klimatnyheter.

Däremot sände EKOT fyra inslag om kärnkraft under vecka 33 där i och för sig kritik framfördes men enbart om ekonomin. **Kärnkraft nämndes 28 gånger** i dessa 4 inslag under 8 minuter och 40 s men **inget om miljö- och olycksrisker** från utvinning av uran, ineffektiv produktion i ett ångkraftverk med stora utsläpp av spillvärme, hantering av utbränt och radioaktivt kärnbränsle som slutligen ska gömmas och glömmas i 100 000 år. **Inte ett enda ord nämndes om detta och inga sakkunniga bjöds in för att informera om detta.**

Om man tagit tid att läsa den redovisar utredningen mycket som hade kunnat ge många uppslag till ämnen att informera om och kanske till och med ifrågasätta. Vad säger då denna statliga utredning om finansiering av ny kärnkraft? Den länkas här.

<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/departementsserien-och-promemorior/2024/08/finansiering-och-riskdelning-vid-investeringar-i-ny-karnkraft/>

Utredningens förslag innebär att statligt stöd ges till företag för investeringar i ny kärnkraft efter ett ansökningsförfarande. En ny lag föreslås reglera förutsättningarna att ta del av stöd, stödformerna samt vad en ansökan ska innehålla. Lagen föreslås träda i kraft den 6 maj 2025. Modellen ska utformas så att kärnkraft med en total effekt om minst 2 500 MW, motsvarande effekten av två storskaliga reaktorer, ska finnas på plats senast 2035.

Vilka är vi som granskar nyheterna?

Sedan januari 2022 har vi granskat nyhetssändningarna: Ekot 17:45, Rapport 19:30 och TV4 Nyheterna 19:00. Vi är ett ideellt initiativ som gör granskningen för att utmana nyhetsredaktionerna att bli bättre på att rapportera om art-, klimat- och miljö/naturkriserna. Dessa kriser är akuta - vi måste ställa om nu. En viktig del för att ställa om är att människor förstår hur akut läget är och vilka lösningar som finns på systemnivå och på individnivå. Där har nyhetsrapportering en oerhört viktig roll.

Jämför vi med andra kriser som fått och får stort utrymme i nyhetsrapporteringen som pandemi och krig, så gavs och ges dessa stort utrymme vilket gör att människor uppfattar att det är kris som pågår som kräver åtgärder. Varför görs inte detta med art-, klimat och miljö/naturkrisen som är de största kriserna av dem alla? En befolkning utan kunskap är en befolkning utan krisinsikt.

Vänligen
Åsa Sohlgren
Patrizia Svedberg
Carl Öhlén

klimatekrisrapporteringen@gmail.com

Du hittar våra veckorapporter på Facebook [Nyhetsrapporteringen om klimatkrisen](#)
Där hittar du även Öppet brev till Anne Lagercrantz, ny VD för SVT med 1042 underskrifter 2024-12-28 https://www.mittskifte.org/petitions/oppet-brev-till-anne-lagercrantz-ny-vd-for-svt?fbclid=IwY2xjawG1eFNleHRuA2FlbQlXMAABHWEe14YZjiCnrQ-nlaoixploMY8uSmDU78OBx0vIAPL6v61Xjqohlo56ew_aem_ezvUaNpekUkm-VKAd_WnKA

Här hittar du några av våra insändare och debattinlägg:

[Insändare: "SMHI ger en falsk bild av klimafförändringarna" - DN.se](#)

[Replik: "Är det rimligt att rapportera sporadiskt om klimatkrisen?" - Journalisten](#)

[Två procent av SVT:s "Rapport" rör klimatet \(aftenbladet.se\)](#)

["Public service behöver ett kunskapslyft om klimatkrisen" - DN.se](#)

[Debatt: Ge klimatkrisen ett kunskapslyft \(sydostran.se\)](#)

[SVT's Rapport & Klimatet - Klimataktion](#)

[Mänsklighetens överlevnad inte hett nog för medierna | Göteborgs-Posten \(gp.se\)](#)

[Rebellmamma: Vi drar en gräns för klimatet - Syre \(tidningensyre.se\)](#)

["SVT sviker tittarna i bevakningen av klimatet" - DN.se](#)

["Klimatmötet i Dubai erbjuder många möjligheter till klimatgrävande journalistik" - Journalisten](#)

[Insändare: "Efterkrigsgenerationen har förstört klimatet". - DN.se](#)

[1 350 debattörer: Miljöministern måste avgå – eller avsättas \(aftenbladet.se\)](#)

[Public service och SMHI måste visa klimatkrisen | Dagens ETC](#)

[Replik: Var är alarmismen? - Journalisten](#)

<https://www.journalisten.se/debatt/var-finns-rubrikerna-och-den-granskande-journalistiken-om-den-eskalerande-klimatkrisen/>

Samt detta från Stockholm +50 från 2022;

[Utbildningsmaterial – Kriser och möjligheter - Stockholmplus50](#)

Bilaga 1 om årets radioaktiva dimridå

Den gäller kärnkraftsutbyggnaden som enligt Tidöpartierna är lösningen till klimatkrisen och som samtidigt är ett gigantiskt projekt. Eller egentligen så finns inte klimatkrisen enligt SD och den återvalde Trump i USA där samtidigt vindkraften stoppas. Därför blir detta ett eget avsnitt i vår analys av rapporteringen i media. För att förstå hur SD kom att forma svensk klimatpolitik som Jimmie Åkesson är lika med energipolitik så se gärna denna påkostade "reklamfilm" för "Klimatdemokraterna" producerad av SVT 2023.

<https://www.svtplay.se/video/8opY72V/klimatdemokraterna?video=visa>

SVT KLIMATDEMOKRATERNA: Sverigedemokraterna är det enda partiet som inte vill säga att vi genom befinner oss i en klimatkris. Samtidigt pratar SD alltmer om klimatfrågan och jämför den med migrationsfrågan. SVT följer med en av partiets mest profilerade klimatdebattörer i jakten på nya väljare - de som är missnöjda med höga bränslepriser och nya vindkraftverk. (16 maj 2023)

Där är det bara att gratulera "Klimatdemokraterna" som fått Tidöregeringen att stoppa vindkraften och fått kärnkraftsdebatten till att bara handla om hur mycket den nya kärnkraften kostar. Vilket utredningen som presenterades 2024 ju visar att den inte vet. Däremot rapporterades ingenting om säkerheten, olycksrisken, uranbrytningen, transporterna, att 2/3 av kärnenergin producerar värme som kyls i haven samt radioaktivt avfall i 100 000 år. Eller att Sverige i en tidigare folkomröstning beslutade att lägga ned kärnkraften. Tänk vilket "gräv" detta hade kunnat bli om Sveriges framtid – förnybar eller nedgrävda atomsopor?

Detta kärnkraftsgräv hade kunnat börja med den presenterade kärnkraftsrapporten som är riktigt belysande. Jo först visar den ju att denna enorma skuldsättning inte leder till något annat än enorma risker. Det här säger utredningen: *"Samtidigt är produktionskostnaden för kärnkraft högre än för landbaserad vindkraft. Det är därför svårt att dra någon entydig slutsats om kärnkraftinvesteringars påverkan på elsystemets samlade samhällsekonomiska kostnad. Utredningen menar emellertid att valet handlar om att väga olika risker mot varandra. Med en kärnkraftsutbyggnad undviks en del av riskerna för att det skulle visa sig vara mycket kostsamt att balansera och drifta ett helt förnybart system. Detta bör vägas mot risken för att kärnkraftsutbyggnaden blir dyrare än förväntat."*

Detta borde nog ha givet flera grävande nyhetsinslag i Public Service. *"Det är därför svårt att dra någon entydig slutsats om kärnkraftinvesteringars påverkan på elsystemets samlade samhällsekonomiska kostnad" och fortsätter "Den sammantagna effekten på vindkraftens lönsamhet är oklar" samt "Den sammantagna effekten på företagens och hushållens elkostnader är svårbedömd".* Att satsa dessa många miljarder utan att veta någonting.

Utredningen konstaterar att Riksdagen 2024 godkände regeringens förslag till planeringsmål för elsystemet på 300 TWh år 2045 där grafen i rapporten visar att elförbrukningen i Sverige faktiskt gått ned under de senaste 25 åren och att elproduktionen kraftigt överstiger konsumtionen där Sverige ökat elexporten till nya rekordnivåer. Samtidigt har Sverige haft Europas lägsta elpriser. Utredningen säger även detta: *"Samtidigt är osäkerheten stor kring hur mycket elförbrukningen kommer öka. Energimyndigheten uppskattar att förbrukningen kommer ligga mellan 228 och 349 TWh år 2050.70 Spridningen är ännu större i Svenska kraftnäts scenarier, där varierar elförbrukningen mellan 200 och 343 TWh år 2045"*

Historieskrivningen i utredningen formuleras så här; *"Konsekvensen av folkomröstningen 1980 blev att inga nya kärnkraftsreaktorer skulle påbörjas, och att existerande kärnkraft skulle avvecklas till 2010."* Detta är den verkliga historien. Svenska folket röstade bort kärnkraften men sedan tillät regering och riksdag ändå att modernisera den som fanns.

Sedan säger utredningen: *"År 2016 träffades en energiöverenskommelse mellan S, MP, C, M och KD. Den innebar bland annat att effektskatten avskaffades. Samtidigt utfärdades målsättningen att svensk elproduktion skulle vara 100 procent förnybar år 2040, även om kärnkraftsproduktion skulle tillåtas även efter 2040. Vidare innebar energiöverenskommelsen en storskalig utbyggnad av sol- och vindkraft, vilket förväntades påtagligt sänka de framtida elpriserna."* Minns ni denna blocköverskridande energiöverenskommelse?

Så kanske det inte var MP som la ned kärnkraften som påstås av Tidöpartierna. Däremot ökade elöverskottet varje år genom med vindkraft och med nya rekordsiffror för svensk elexport. Och varför fortsatte inte Sverige enligt denna plan med sol, vind och vatten? Samt batterier! Där konstaterar utredningen: *"Allt billigare batterier förväntas leda till ökade investeringar i ellager som används i kraftsystemet. Batterierna kan bidra till jämnare elpriser inom landet och även till att elnätet kan utnyttjas mer effektivt."*

Utredningen konstaterar faktiskt; *"Sverige har ett bra utgångsläge inför energiomställningen. Vårt elsystem är i princip fossilfritt och vi är EU:s näst största nettoexportör av el."*

Det som inte redovisas i utredningen är utvinning och hantering av uran, hanteringen av allt kylvatten, hantering och lagring av radioaktivt avfall Olycksrisken behandlas i ett par meningar:

"År 2014 utfärdade Strålsäkerhetsmyndigheten ett förläggande om oberoende hårdkylning, som skulle verkställas 2021. Kravet innebar att varje reaktor skulle kunna kylas i tre dygn, även om elförsörjningen och tillgång till kylvatten från havet försvann. Anledningen till att säkerhetskraven höjdes var bland annat terrordådet den 11 september, Forsmarksincidenten år 2006 (där Forsmark var relativt nära att förlora elförsörjningen) och Fukushimaolyckan 2011."

Allt detta borde ha funnits i nyhetsrapporteringen och grävande reportage men som försvann in i kärnkraftsdimman. Dessutom finns inlägg publicerade i Klimatgranskaren, ETC, DN och GUARDIAN att gräva ur.

KLIMATGRANSKAREN: Du får ta smällen för kärnkraften; <https://klimatgranskaren.se/du-far-ta-smallen-for-karnkraften/>

ETC Tomas Kåberger: Fanatisk tro på kärnkraft skadar Sverige; <https://www.etc.se/kommentar/tomas-kaaberger-fanatisk-tro-paa-kaernkraft-skadar-sverige>

DN Tomas Ramberg: Mångmiljardfrågan är om vi alls behöver ny kärnkraft; <https://www.dn.se/sverige/tomas-ramberg-mangmiljardfragan-ar-om-vi-alls-behoover-ny-karnkraft/>

ETC Tomas Kåberger: Är energiministern ens intresserad av fakta?; https://www.etc.se/kommentar/aer-energiministern-ens-intresserad-av-fakta?utm_source=facebook_feed_ad

GUARDIAN: Physicist MV Ramana on the problem with nuclear power. Nuclear is costly, risky and slow, Ramana says. Why then, he asks in his new book, do governments still champion it?; <https://www.theguardian.com/environment/article/2024/sep/04/mv-ramana-why-nuclear-power-not-solution-energy-needs>

Ovanstående konstaterade vi i vår rapport för tredje kvartalet 2024 men sedan dess har det hänt en del. Som att Sveriges enorma potential av havsbaserad vindkraft stoppats av regeringen. Detta rapporterades av SVT så här:

<https://www.svt.se/nyheter/inrikes/regeringen-sager-nej-till-13-havsbaserade-vindkraftsparker> som återgav regeringens argument för detta beslut; *"Regeringen anser att det skulle leda till oacceptabla konsekvenser för Sveriges försvar att bygga de aktuella projekten i Östersjöområdet, säger försvarsminister Pål Jonson (M) på en pressträff med klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari (L) och energi- och näringsminister Ebba Busch (KD)."*

Vilket fick tidigare den förre moderate försvarsministern och GD för Svenska Kraftnät Mikael Odenberg att konstatera en "Energi- och näringspolitisk katastrof" där han fortsätter:

"När även öppningen för havsbaserad vindkraft nu stängs ner tvingas jag därför att göra detsamma som regeringen, nämligen "en samlad bedömning". Den blir tyvärr att regeringen inte verkar begripa vad den håller på med."

Samtidigt gick SAAB-chefen ut och sa att deras övervakningssystem visst fungerar med vindkraft där SAAB är teknikledande med GobaEye. Det visade sig att även vindargumenten var en dimridå vilket även SVT rapporterade om: <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/ost/saabs-sensorer-klarar-havsvindkraft> Sedan kom mycket av utspelen och debatten att handla om kärnkraft kontra vindkraft.

NATURSKYDDSFÖRENINGEN: Kärnkraftsfällan – högre utsläpp i väntan på ny kärnkraft; <https://www.naturskyddsforeningen.se/artiklar/karnkraftsfallan-hogre-utslapp-i-vantan-pa-ny-karnkraft/>

KLIMATGRANSKAREN: Alla sågar regeringens kärnkraftsförslag – vi har hela listan; <https://klimatgranskaren.se/alla-sagar-regeringens-karnkraftsforslag-vi-har-hela-listan/>

NATURSKYDDSFÖRENINGEN REMISSVAR: Naturskyddsföreningen anser att den omfattande statliga finansieringen av ny kärnkraft som föreslås är omotiverad. Att istället satsa på effektivisering, flexibilitet och förnybart ger en snabbare och billigare omställning med mindre negativ miljöpåverkan. Vi finner det oroväckande att förslaget låser fast Sverige vid en teknik under mycket lång tid, vilket försämrar förutsättningarna att navigera i den omfattande energiomställning som väntar; <https://www.naturskyddsforeningen.se/artiklar/finansiering-och-riskdelning-vid-investeringar-i-ny-karnkraft/>

AFTONBLADET: Elpriser och kärnkraft – nu går allt åt skogen. Vem tror Ebba Busch att hon lurar?; <https://www.aftonbladet.se/ledare/a/qPek3g/ebba-busch-elpriser-och-karnkraft-nu-gar-allt-at-skogen>

KLIMATGRANSKAREN: Snart är det bara Wallenberg som vill ha kärnkraft; <https://klimatgranskaren.se/snart-ar-det-bara-wallenberg-som-vill-ha-karnkraft/>

DN: Kärnkraftsplanen är ett enormt experiment – som regeringen kommer ångra; <https://www.dn.se/ledare/amanda-sokolnicki-karnkraftsplanen-ar-ett-enormt-experiment-som-regeringen-kommer-angra/>

Sedan bjöds Ebba Busch in till Agenda 15/12 [Agenda – Kärnkraftens pris | SVT Play](#) där hennes agerande var minst sagt uppseendeväckande där flera sakkunniga skulle säga vetenskapsfientlig.

SVT: Ebba Busch (KD) om experternas kärnkraftskritik: *”En åsikt”*. Regeringens förslag om hur ny kärnkraft ska finansieras har fått hård kritik från flera experter och forskare. Nu vill flera expertmyndigheter se en utredning som tittar på de samhällsekonomiska konsekvenserna, innan man bestämmer sig för att satsa så starkt på kärnkraft. Men energi- och näringsminister Ebba Busch (KD) avfärdar kritiken. – Det är både missvisande och en åsikt, säger energi- och näringsministern i SVT:s Agenda; <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/ebba-busch-kd-om-experternas-karnkraftskritik-en-asikt>

TIDNINGEN NÄRINGSLIVET: Busch avfärdar experternas kärnkraftskritik. Regeringens planer för ny kärnkraft döms ut av expertmyndigheter. Energi- och näringsminister Ebba Busch (KD) avfärdar kritiken i SVT:s Agenda; <https://www.tn.se/article/40570/busch-avfardar-experternas-karnkraftskritik/>

De avslutande dagarna av 2024 har varit fylld av debattinlägg om vår närings- energi- och vice statsministers svar i SVT Agenda. Det är uppseendeväckande att Ebba Busch har svarat att argumenten från hennes egna expertmyndigheter är ”missvisande” och ”åsikter”. Så här är rubriken för debattartikeln i Aftonbladet: Buschs religiösa tro på kärnkraft är obegriplig. Filip Johnsson, professor i energisystem, Chalmers, programchef för forskningsprogrammet Mistra Electrification: Regeringen verkar inte förstå, vilket Odenberg redan konstaterat; <https://www.aftonbladet.se/debatt/a/JbRXRR/forskare-buschs-religiosa-tro-pa-karnkraft-ar-obegriplig>

DAGENS ARENA: Ebba Busch är faktaresistent. Energiexperter dömer ut modellen och historieskrivningen är en myt; https://www.dagensarena.se/opinion/ebba-busch-ar-faktaresistent/?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMATAAR0r3e8lmSAOpRX0MUr3TiS5GkE0iyrJ2rOEil1VjOf4BU31jwTBjki9JU_aem_rbfjq7iRufMPxgF09KqsmQ

DN: Svantesson om hårda kärnkraftskritiken från höger: ”Det berör mig inte”; Trots stenhård kritik försvarar finansminister Elisabeth Svantesson (M) att regeringen går vidare med en storsatsning på kärnkraft. Finansministern anser att kritikerna har fel. – Jag håller inte med dem, säger hon; https://www.dn.se/sverige/svantesson-om-harda-karnkraftskritiken-fran-hoger-det-beror-mig-inte/?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMATAAR1XeMSmoMVE0xThxzN8WDVe33wuPC3_DfUWVliwec8bUstH7RH1Pd-ixDk_aem_25dfSkg2YUBjk8UY-7gqkg

DN: Ledare: Har Ebba Busch drabbats av storhetsvansinne?; https://www.dn.se/ledare/har-ebba-busch-drabbats-av-storhetsvansinne/?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMATAAR3bCGaSR_1Ym5YYUag-8WUt23wflq4Jd95jnr3xAq71ovhAgFOI8VivyeI_aem_N7clKp1-t8ifWQEc65aFag

Det är en ny obegriplig KD ”Kärnkraft Dogm” som nu ska tvingas på framtida generationer. Det framgick av Ekots lördagsintervju 20/12 med Romina Pourmokhtari (L), klimat- och miljöminister trots att Katarina von Arndt gjorde sitt bästa att få svar på om utsläppen ökar eller minskar. <https://www.podplay.com/sv-se/podcasts/ekots-lordagsintervju-9581/episodes/romina-pourmokhtari-l-utslappen-i-ar-okar-mer-an-vi-bedomt-i-vara-berakningar-460299058>

Denna ovilja att bry sig om experter och t.o.m. egna myndigheter finns nu inom fler områden som rapporteras den senaste tiden som i TT: Regeringen missnöjd med kostråd om kött och chark. Regeringen ointetgör EU:s lag om att återställa natur. Ny statistik från Naturvårdsverket visar att den svenska skogen tar upp allt mindre koldioxid – nu är nivån nere i nästan hälften av vad den var på 1990-talet. Hård kritik mot skogsutredningen: Verklighetsfrånvänd”

<https://www.dn.se/sverige/hard-kritik-mot-skogsutredningen-verklighetsfranvand/>

Detta är en av de viktigaste uppgifterna för nyhetsrapporteringen om klimatkrisen. Att redovisa verkligheten och därför kritiskt granska politiska och populistiska påståenden som är just ”Verklighetsfrånvänd”. Ett sådant påstående är att det svenska elsystemet har monterats ned.

DN: ”Historieförfalskning hävda att S och MP förstörde elsystemet”. Att påstå att Socialdemokraterna och Miljöpartiet gått fram som ”galna slaktare” i energisystemet saknar grund.; <https://www.dn.se/debatt/historieforfalskning-att-havda-s-och-mp-forstorde-elsystemet/>

Mot denna bakgrund är det historieförfalskning att anklaga S och MP för att ”slå sönder” elsystemet (SD-ledaren Jimmie Åkesson i partiledardebatten den 12 januari 2022) och gått fram som ”galna slaktare” (moderata riksdagsledamoten Mats Gren i debatt i näringsutskottet den 23 maj i år) i det svenska elsystemet. Detta illustrerar även det hårdnande tonläge som de kärnkraftsvänliga partiernas företrädare måste ta ansvaret för.

För att låna ett citat av tidigare försvarsministern och GD för Svenska Kraftnät Mikael Odenberg för ”en samlad bedömning” efter stoppad vindkraft till havs. **Den blir tyvärr att regeringen inte verkar begripa vad den håller på med. Det gäller även kraftsystemet och kärnkraften.** I en debattartikel 23/12 i Aftonbladet sammanfattar professor Filip Johnsson detta under rubriken ”Buschs religiösa tro på kärnkraft är obegriplig. Regeringen verkar inte förstå”.

Professorerna Jonas Anshelm och Simon Haikolaskriver i sin debattartikel i DN 13/12 ”Historieförfalskning hävda att S och MP förstörde elsystemet. Att påstå att Socialdemokraterna och Miljöpartiet gått fram som ”galna slaktare” i energisystemet saknar grund” vilket Camilla Brodin (KD) svarar med: ”Väcker det frågor om intellektuell hederlighet” i ett svar 16/12 under rubriken; *Professorer ska inte bidra till historierevisionism.”*

Tyvärr har det blivit som ett kärnkraftsmantra att Sverige har ett nedmonterat elsystem när vi har det kanske bästa fungerande i hela Europa med Europas lägsta priser enligt NORDPOOL. <https://www.di.se/nyheter/busch-kritiserar-tyskland-och-s-sjukt-elsystem/>

Vårt nordiska elsystem finns on-line här där likströmsförbindelser gör att kan exportera och ibland importera el i vårt samkörande elsystem; <https://www.svk.se/om-kraftsystemet/kontrollrummet/> Och här hittar vi elpriserna i Europa; <https://data.nordpoolgroup.com/auction/day-ahead/prices?deliveryDate=today&currency=SEK&aggregation=Hourly&deliveryAreas=SE2>

Svårare än så är det inte att hitta aktuella och historiska data för det som idag är rubriker om hur priset varierar. Ungefär som börsen. Just jag NORDPOOL är en börs. Det som är obegripligt är att Sverige förutom unika resurser av vind- och vattenkraft även har varit och är världsledande på elkraftteknik genom tidigare ASEA/ABB numera Hitachi Energy. Som nu exporterar produkter och system tillverkade i Ludvika och Västerås samt numera NKT i Karlskrona för kablar till många länder för integrering av förnybar elkraft. Detta innefattar stora exportorder till vindkraftprojekt på land och till havs runt världen samt även uppgradering av 400-kV ledningarnas kapacitet från vatten- och vindkraft i Norrland till södra Sverige.

Vad är anledningen till denna stora tro på gammal och ineffektiv ängkraftteknik eldad med uran som bryts någonstans när vi har inhemska resurser för sol-, vind- och vattenkraft samt svenska spetsteknologi för att integrera den i Sverige och exportera internationellt. Där t.o.m SAAB-chefen tvingas gå ut och säga ett övervakningssystemet Global-Eye klarar vindkraftverk. Påståenden av några politiker som inte har en aning om vad de sysslar med och inte bryr sig om fakta. Av vilken anledning? "Håll i huvudet" som Ebba Busch brukar säga.

Hitachi Energy har 2024 fått två stora order av Svenska Kraftnät. Dels konventionell teknik som SVT rapporterar om här; <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/dalarna/miljardorder-for-hitachi-energy-i-ludvika> Men den är nog inte "en av de största någonsin trots 3 miljarder". Och även om den senare ordern till SvK med FACTS (seriekompensering) för sju anläggningar är lika stor så är den inte störst. <https://www.nordiskaprojekt.se/2024/11/18/hitachi-energy-hjalper-svenska-kraftnat-att-okapaciteten-i-sveriges-transmissionsnat-ytterligare-en-miljon-hushall-att-kommer-att-forsorjas/>

HITACHI: Hitachi Energy vinner order på över 20 miljarder kronor från tyska stamnätsoperatören Amprion. HVDC-länkarna, som kallas V48 och V49, bildar Korridor B - en "elmotorväg" för hög effekt som kommer att transportera förnybar energi från land- och havsbaserad vindkraft i norra Tyskland. Detta kommer bidra till att ersätta den konventionella kraftproduktionen som för närvarande förser industricentrat i västra Tyskland; <https://www.hitachienergy.com/se/sv/news-and-events/press-releases/2024/12/hitachi-energy-vinner-over-20-miljader-order-fran-amprion>

Det största är detta för anslutning av havsbaserad vindkraft: [Hitachi Energy tecknar rekordkontrakt för 147 miljarder kronor](#) Tänk om detta hade varit för Östersjön!

SVT NYHETER DALARNA: Ludvika i centrum för Europas energiomställning efter rekordorder: "Marknaden på väg explodera". Efter att kraftjätten Hitachi Energy landat Sveriges största exportorder genom tiderna anställer företaget tusentals nya medarbetare. – Det är ett guldläge för hela Europa. Marknaden håller på att explodera, säger Sylvia Schwaag Serger, ekonomiprofessor och vd för Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien. Hitachi Energy Sweden har de senaste åren radat upp miljardordrar. Förra året kammade företaget hem en order som beskrivits som Sveriges största exportorder. Företaget ska leverera teknologi för kraftöverföring från havsbaserade vindkraftsparker utanför Tyskland och Nederländerna. Med sina 147 miljarder är orderns exportvärde större än hela Sveriges försvarsbudget; <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/dalarna/ludvika-i-centrum-for-europas-energiomställning-efter-rekordorder-marknaden-pa-vag-explodera>

Det finns således väldigt mycket att kunna gräva och granska av EKOT, SVT och TV4. T.ex. varför Sverige som har unika tillgångar av vind- och vattenkraft samt inhemska spetsteknologi för att ansluta den istället ska satsa på dyr importerad kärnkraft. När expertis är enig att detta inte behövs. Utan det som behövs just nu är en snabb implementering av åtgärder för att minska utsläppen. Det som Energimyndigheten visar i sitt långtidsscenario och IEA presenterade för Ebba Busch i sin rapport. Pressrelease 26 November 2024. *"Overall, the IEA report concludes that Sweden will need to assess the energy system and its policy levers holistically to ensure that they are aligned with the accelerated decarbonisation outcomes that climate targets require. Sweden's opportunities to become a global leader in clean energy technologies and low-emissions industry are considerable, and actions taken in the short-term will inform its long-term ability to capitalise on this opportunity"* Det hade varit något viktigt att rapportera om. <https://www.iea.org/news/iea-report-highlights-sweden-s-opportunity-to-lead-on-the-clean-energy-transition>

Faktaundersökning och kommentarer: Carl Öhlén, Civilingenjör Elkraftteknik